รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน

(The Study and Development of Road Safety Promotion for Student MethodProject)

(สัญญาเลขที่ACC3 55018)

โดย

นางทองไพรำ ปุ้ยตระกูล

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

ตุลาคม ปี 2556

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน

(สัญญาเลขที่ACC3 55018)

โดย

นางทองไพรำ ปุ้ยตระกูล

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

ได้รับทุนสนับสนุนโดย
มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

ตุลาคม ปี 2556

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1โครงการ วัตถุประสงค์ และการดำเนินงาน	4
บทที่ 2ผลการดำเนินงานใน 4 โรงเรียน	13
บทที่ 3ภาพรวมความก้าวหน้าข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	45
บทที่ 4แนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน	57
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1แบบสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล	66
ภาคผนวก 2แบบคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดความไม่ปลอดภัย ในการเดินทางและนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ	70
ภาคผนวก 3ตารางการออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัย ในการเดินทางสำหรับนักเรียน โดยเอาหลักสูตรแกนกลางเป็นตัวตั้ง	72
ภาคผนวก 4ตารางการออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัย ในการเดินทางสำหรับนักเรียน โดยเอาเรื่องความปลอดภัยเป็นตัวตั้ง	73
ภาคผนวก 5ใบงานสำหรับออกแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัย ในการเดินทางสำหรับนักเรียน	74
ภาคผนวก 6รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	76
ภาคผนวก 7ประวัติหัวหน้าโครงการ และคณะ	78
ภาคผนวก 8ภาพการดำเนินงาน	80

บทที่ 1

โครงการ วัตถุประสงค์ และการดำเนินงาน

โครงการ“ศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน”

1. หลักการและเหตุผล

ในแต่ละปี อุบัติเหตุและการบาดเจ็บเป็นสาเหตุนำการตายของเด็กมากที่สุด โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น ในปี 2550 ประเทศไทยมีสถิติผู้เสียชีวิตกว่า 1.3 หมื่นคนหรือเฉลี่ยวันละ 33 คนคิดเป็นอัตราผู้เสียชีวิต 19 คนต่อประชากร 1 แสนคนและมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์เป็นอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ โดยผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชน

อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์เป็นสาเหตุหลักของการบาดเจ็บและเสียชีวิตในเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น จากฐานข้อมูลผู้ป่วยชุดข้อมูลมาตรฐานโรงพยาบาล 12 แฟ้มปี 2551 (เป็นข้อมูลที่ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพบว่าผู้ป่วยใน (IPD Case) จำนวน 180,685 รายนั้นผู้ป่วยจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์มีสัดส่วนที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับยานพาหนะประเภทอื่น โดยมีสัดส่วนเฉลี่ยสูงถึง 77.9 % ตามมาด้วยผู้ใช้รถจักรยาน 6.3% และคนเดินเท้า 4.4 % ส่วนกลุ่มอายุที่มีสัดส่วนผู้ป่วยในมากที่สุดยังคงเป็นกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี (16.8%) ตามมาด้วย 20 - 24 ปี (12.3%) และ 25 - 29 ปี (10.3%) ตามลำดับ

ในขณะเดียวกัน ได้มีหลายหน่วยงานมีการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะให้แก่เด็กในเรื่องการจราจร อาทิ โครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชน ของกระทรวงศึกษาธิการ (ปี 2536) , โครงการสื่อการเรียนการสอนการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัยให้เด็กและเยาวชน ในปี 2543-2544 , โครงการ “ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจรในสถานศึกษาที่สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จ.ลำปาง ในปี 2552 – 2553 , โครงการผลิตสื่อการสอนเทคโนโลยีความปลอดภัยบนท้องถนน ของบริษัทโตโยต้า และคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ซึ่งแต่ละโครงการมุ่งเน้นเสริมสร้างวินัยจราจรให้แก่เด็ก เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในเด็กต่อไป

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เป็นองค์กรสาธารณกุศลที่ดำเนินงานด้านการคุ้มครองเด็กมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 จากการทำงานในช่วงแรกที่เน้นการทำงานเชิงการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา จนกระทั่งในปี 2540 มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กเริ่มมีงานในเชิงป้องกัน ด้วยเหตุที่มูลนิธิฯพบว่าการที่เด็กถูกละเมิดสิทธินั้น เป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลยในการบำบัดฟื้นฟูให้เด็กกลับสู่ภาวะปกติและเติบโตขึ้นอย่างปกติสุข ดังนั้น มูลนิธิฯจึงหันมาเน้นงานในเชิงป้องกันมากขึ้น เพื่อไม่ให้เด็กได้รับอันตรายจากการกระทำทารุณกรรมโดยผู้ใหญ่ การทำงานป้องกันนั้น มูลนิธิฯได้ริเริ่มงานแรกในปี 2540 โดยพัฒนาให้เกิดหลักสูตรที่ช่วยป้องกันเด็กจากภัยอันตรายต่างๆ โดยเฉพาะภัยทางเพศ ซึ่งมีชื่อว่า หลักสูตรตัวฉันเป็นของฉัน หลังจากนั้น ก็มีการริเริ่มให้มีโครงการที่เน้นให้พ่อแม่ผู้ปกครองลด ละ เลิก การใช้ความรุนแรงในการเลี้ยงดูบุตรหลาน ซึ่งมีชื่อว่า โครงการบ้านนี้ไม่มีความรุนแรง และในปี 2546 มูลนิธิฯได้ดำเนินโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก ซึ่งเน้นให้โรงเรียนมีระบบในการดูแล คุ้มครอง ช่วยเหลือเด็ก รวมไปถึงการสนับสนุนผลักดันให้โรงเรียนมีระบบความปลอดภัยในโรงเรียน ทั้งความปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมกายภาพ และ ความปลอดภัยด้านบุคคลทั้งนี้ การดำเนินงานของมูลนิธิฯมุ่งเน้นการส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็กในทุกด้าน

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กจึงเห็นสมควรที่จะดำเนิน **โครงการศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน** เพื่อศึกษาเนื้อหาและกระบวนการต่างๆ ที่แต่ละหน่วยงานทำกับเด็ก เพื่อที่จะพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน นอกจากนี้ ยังเป็นโครงการที่ดำเนินไปเพื่อให้เกิดคณะทำงานซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็ก รวมถึงเกิดโรงเรียนตัวอย่าง 4 แห่งที่คาดว่าจะเป็นตัวอย่างให้กับโรงเรียนอื่น ทั้งนี้ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กหวังว่า แนวทางดังกล่าวจะช่วยลดและป้องกันการบาดเจ็บและเสียชีวิตของเด็กจากอุบัติเหตุการเดินทางต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอน/การดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน
2. เพื่อพัฒนาให้เกิดคณะทำงานทั้งส่วนกลาง และ ระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอน/การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน

3. เพื่อพัฒนาให้เกิดโรงเรียนตัวอย่างในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน
4. เพื่อพัฒนาให้เกิดแนวทางการการเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน โดยทำงานร่วมกับคณะทำงานและ ทดลองทำผ่านครูแกนนำโรงเรียนคุ้มครองเด็กใน 4 ภูมิภาค

3. กลุ่มเป้าหมาย

1. เป้าหมายที่จะทำการศึกษา ได้แก่

   - แผนการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลลำปาง 2 แห่ง
   - หลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง ของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงการคมนาคม
   - หลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
   - คู่มือการเรียนการสอน/สื่อ เรื่อง การใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย ของกระทรวงศึกษาธิการ
   - หลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง ของ Global Road Safety
   - หลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง ของศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก รพ.รามาธิบดี
   - สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง ของโตโยต้า และคณะคุรุศาสตร์ จุฬาฯ ในโครงการถนนสีขาว
   - การดำเนินงานของชมรม road safety ของบริษัทกลาง
   - การดำเนินงานของ AP-Honda

2. เป้าหมายที่จะเชิญมาร่วมเป็นคณะทำงาน ประกอบด้วย

   2.1<u>คณะทำงานกลาง</u> ซึ่งจะมีบทบาทหน้าที่ในการร่วมวางแผนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมศักยภาพคณะทำงานในพื้นที่และคณะครูในโรงเรียน โดยจะร่วมในการกำหนดคณะทำงานในพื้นที่ ร่วมวางแผนการทำงานกับคณะทำงานพื้นที่ ร่วมวางแผนการอบรมคณะครูและคณะทำงานพื้นที่ ร่วมติดตามการดำเนินงานของคณะทำงานพื้นที่และโรงเรียน ร่วมสรุปบทเรียน และร่วมเขียนต้นฉบับแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน ซึ่งคณะทำงานส่วนกลางประกอบด้วย

- ครูแกนนำ โรงเรียนเทศบาลลำปาง 3,4 ที่รับผิดชอบแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางของนักเรียน
- เจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงการคมนาคมที่รับผิดชอบหลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง
- เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่รับผิดชอบหลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง
- เจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่รับผิดชอบคู่มือการเรียนการสอน/สื่อ เรื่อง การใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย
- เจ้าหน้าที่ของ Global Road Safety ที่รับผิดชอบหลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง
- เจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก รพ. รามาธิบดีที่รับผิดชอบหลักสูตร/สื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง
- เจ้าหน้าที่ของ โตโยต้า และคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ที่รับผิดชอบเรื่องสื่อที่เกี่ยวข้องกับการจราจรหรือการเดินทาง ในโครงการถนนสีขาว
- เจ้าหน้าที่จากกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
-เจ้าหน้าที่จากชมรม road safety ของบริษัทกลาง
- เจ้าหน้าที่จาก AP-Honda
- เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

2.2 <u>คณะทำงานพื้นที่</u> ซึ่งจะมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้โรงเรียนมีการดำเนินงานเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็ก โดยจะเข้าร่วมในการอบรม ร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ให้การสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนในการดำเนินงาน ซึ่งคณะทำงานพื้นที่ประกอบด้วย

- บริษัทกลาง ของจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี และสงขลา
-AP-Honda ของจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี และสงขลา
- สอจร.ของจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี และสงขลา
- ตัวแทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด
- ตัวแทนจากสถานีตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมผู้ปกครอง ในพื้นที่ของโรงเรียน
- คณะผู้บริหารและครูแกนนำจากโรงเรียน 4 แห่ง

3. เป้าหมายที่จะพัฒนาให้เป็นโรงเรียนตัวอย่าง จำนวน 4 โรง โดยคัดเลือกจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีแนวโน้มให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ และมีสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ติดถนนหลักในตำบล/ชุมชน หรือ ติดถนนทางหลวง รวมถึงคัดเลือกโรงเรียนโดยกระจายตามภาคต่างๆ ทั้งภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ โรงเรียนทั้ง 4 โรง ได้แก่

- โรงเรียนสันป่าตอง(สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร) จ.เชียงใหม่ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) มีเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 981 คน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน 45 คน สถานที่ตั้งของโรงเรียนตั้งอยู่ที่ หมู่ 10 ต.ยุหว่า ถ.เชียงใหม่ - ฮอด อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โรงเรียนตั้งอยู่ติดถนนสายหลัก คือ ทางหลวงสายเชียงใหม่-ฮอด

- โรงเรียนบ้านคูขาด (สถิตย์อุปถัมภ์) จ.ขอนแก่น เป็นโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 374คน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน 25 คน สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ที่ ต.โคกสง่า อ.พล จ.ขอนแก่น 40120 โรงเรียนตั้งอยู่ติดถนนในชุมชนที่ค่อนข้างพลุกพล่าน

-โรงเรียนวัดตโปทารามจ.ชลบุรี เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) มีเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 424 คน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน 26 คน สถานที่ตั้งของโรงเรียนตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โรงเรียนตั้งอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำบางพระใกล้ถนนรอบอ่างเก็บน้ำบางพระซึ่งเป็นถนนหลักในชุมชน

- โรงเรียนวัดบ่อแดง (จอกประชานุกูล) จ.สงขลา เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) มีเด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 374 คน จำนวนบุคลากรในโรงเรียน 16 คน สถานที่ตั้งของโรงเรียนตั้งอยู่ที่ ต.บ่อแดง อ.สทิงพระ จ.สงขลา โรงเรียนตั้งอยู่ติดถนนสายหลัก คือ ทางหลวงสายสงขลา-ระโนด

4. วิธีการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	*การดำเนินงาน*	*ผลที่คาดว่าจะได้รับ*
1.เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กนักเรียนเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง	1.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เพื่อดูแผนการดำเนินงาน 2.เข้าไปพูดคุยสัมภาษณ์ถึงการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง/การจราจรของเด็กในหน่วยงานเป้าหมาย 3.ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์และสังเกตการณ์การทำงานของบริษัทกลาง และ AP-Honda ในพื้นที่จ.เชียงใหม่ จ.ขอนแก่น จ.ชลบุรี และจ.สงขลา 4. สรุป และ วิเคราะห์ผล จากข้อมูลที่ศึกษา โดยวิเคราะห์ให้เห็นถึงเนื้อหา และ วิธีการ ที่หน่วยงานต่างๆดำเนินงาน 5.ประชุมผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ที่เป็นเจ้าของหลักสูตรต่างๆที่ได้ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สำนักการศึกษา กทม. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น และนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็ก เพื่อนำเสนอถึงผลจากการศึกษาและได้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กในเรื่องความปลอดภัยจากการเดินทาง	เกิดชุดความรู้การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตร/การจัดการเรียนรู้/การดำเนินงานที่ดำเนินงานอยู่ เกิดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อสร้าง safety sense สำหรับเด็ก เกิดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขยายผลสู่ระบบใหญ่ต่อไป

วัตถุประสงค์	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2.เพื่อพัฒนาให้เกิดคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนแนวทางการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กนักเรียนเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางและเกิดโรงเรียนตัวอย่างในการดำเนินงานเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กนักเรียน เรื่อง ความปลอดภัยในการเดินทาง	1..ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมเป็นคณะทำงานส่วนกลาง ได้แก่ ผู้ที่เป็นเจ้าของหลักสูตรต่างๆที่ได้ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สำนักการศึกษา กทม. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแผนการสร้างคณะทำงานระดับพื้นที่ โดยนำประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรคของการขยายผลหลักสูตรครูแม่ไก่มาเป็นบทเรียน และวางแผนการอบรมขยายผลแนวทางการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความปลอดภัยในการเดินทางไปสู่โรงเรียนเป้าหมาย 4 แห่ง 2.จัด Workshop ให้กับครูและคณะทำงานระดับพื้นที่ทั้ง 4 แห่ง เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องภัยจากการเดินทาง และวางแผน/มาตรการที่จะให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน รวมถึงคณะทำงานวางแผนในการดำเนินงานตามบทบาทและภารกิจที่ตนเองรับผิดชอบ โดยคณะทำงานส่วนกลางเป็นวิทยากรร่วมกับคณะทำงานพื้นที่ เช่น ตำรวจ ขนส่ง ผู้นำชุมชน หรือรพ.ในพื้นที่ เพื่อให้เห็นสถานการณ์อุบัติเหตุจากการเดินทางของเด็กในพื้นที่ 3.ครูและคณะทำงานทั้งหมดดำเนินงานตามแผนงานโดยสนับสนุนงบประมาณบางส่วนให้แก่ครูในการดำเนินงาน 4. ประชุมคณะทำงานส่วนกลาง เพื่อวางแผนการลงติดตามเยี่ยม 5. คณะทำงานลงประชุมและติดตามเยี่ยมคณะทำงานระดับพื้นที่ของโรงเรียน 4 แห่งๆละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะต่อการ	1.เกิดคณะทำงานส่วนกลาง และ ระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กนักเรียน เรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง 2.เกิดชุดความรู้ในการฝึกอบรม 3.เกิดโรงเรียนตัวอย่าง 4 แห่ง ที่มีการดำเนินงานเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กนักเรียน เรื่อง ความปลอดภัยในการเดินทาง

วัตถุประสงค์	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	ดำเนินงาน 6.ประชุมคณะทำงานส่วนกลาง เพื่อสรุปข้อมูลการลงติดตาม และวางแผนการจัดสัมมนาสรุปบทเรียนกับกลุ่มครู 7.จัดสัมมนาสรุปบทเรียนกับกลุ่มครูและคณะทำงานระดับพื้นที่ 4 แห่ง เพื่อสรุปบทเรียนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน รวมถึงวางแผนการดำเนินงานต่อไป 8.ประชุมคณะทำงานเพื่อสรุปบทเรียนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนและหน่วยงานในพื้นที่เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน	
3.เพื่อพัฒนาให้เกิดแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กนักเรียนเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางที่สอดคล้องครอบคลุมทุกบริบทในสังคมไทย	1.คณะทำงานส่วนกลางจัดทำแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน 2.จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คณะทำงานนำเสนอแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียนและให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ 2.คณะทำงานปรับแก้ จนได้ต้นฉบับที่สมบูรณ์	1.มีต้นฉบับหนังสือแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน 2.มีแนวทางในการเชื่อมงานเข้าสู่ระบบรร.ระบบสังคมและเชื่อมเข้ากับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8.ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2555 – 31ตุลาคม 2556

9.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.ได้ผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอน/การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียนในหน่วยงานต่าง ๆที่เกี่ยวข้อง

2.เกิดคณะทำงานทั้งส่วนกลาง และ ระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการจัดการเรียนรู้/หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอน/การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน

3.เกิดโรงเรียนตัวอย่างในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน

4.เกิดแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน ที่พัฒนาต่อยอดจากแนวทางที่หน่วยงานต่าง ๆดำเนินงานอยู่

บทที่ 2

ผลการดำเนินงานใน 4 โรงเรียน

ผลการดำเนินงานโรงเรียนบ้านคูขาด (สถิตย์อุปถัมภ์)

1. สถานการณ์การเดินทางของนักเรียน

โรงเรียนบ้านคูขาด (สถิตย์อุปถัมภ์) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านหนองแกมน ตำบลโคกสง่า อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับ อนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียนทั้งหมด 374 คน และในปีการศึกษา 2556 มีนักเรียนทั้งหมด 364 คน โรงเรียนได้มีการสำรวจการเดินทางของนักเรียนในโรงเรียนแยกเป็นประเภทตามวิธีการเดินทางได้ ดังนี้

วิธีการเดินทาง	จำนวน(ปีการศึกษา 2555)	จำนวน(ปีการศึกษา 2556)
รถจักรยาน	53	53
รถจักรยานยนต์	21	1
รถรับ-ส่งนักเรียน	99	108
เดินเท้า	79	68
ผู้ปกครองมารับส่ง	122	134
รวม	374	364

2. การจัดแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านคูขาด(สถิตย์อุปถัมภ์) เป็นการจัดแผนการเรียนรู้ตามช่วงชั้น โดยบูรณาการเข้ากับแต่ละสาระวิชา บางช่วงชั้นได้จัดทำแผนการเรียนรู้ 3 เรื่อง บางช่วงชั้น 1 เรื่อง บางเรื่องสามารถบูรณาการได้ทุกสาระวิชา / กิจกรรมการเรียนรู้ บางเรื่องบูรณาการได้บางสาระวิชา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาล มี 5 หน่วยการเรียนรู้ คือ การเดินและวิ่งอย่างปลอดภัย ความปลอดภัยบนท้องถนน และการโดยสารรถปลอดภัย การใช้จักรยานปลอดภัย และการใส่หมวกนิรภัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาล

	การเดินและวิ่งอย่างปลอดภัย	**ความปลอดภัยบนท้องถนน**	**การโดยสารรถปลอดภัย**	**การใช้จักรยานปลอดภัย**	**การใส่หมวกนิรภัย**
กิจกรรมเคลื่อนไหว	เคลื่อนไหวประกอบคำคล้องจองเดิน	เคลื่อนไหวประกอบเพลงข้ามถนน	เคลื่อนไหวประกอบคำบรรยาย	เคลื่อนไหวตามสัญญาณ	เคลื่อนไหวประกอบสัญญาณ
กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สนทนา เล่าประสบการณ์การเดินแถวไป-กลับโรงเรียนร้องเพลง "วิ่งและเดิน"	สนทนาการเดินข้ามถนน มารยาทในการขึ้น-ลงและนั่งรถโดยสารสาธิตการเดินข้ามถนน	สนทนาเรื่องการขึ้นลงและโดยสารรถรับส่งนักเรียนอย่างปลอดภัย	สนทนาการเรื่องใช้จักรยานที่ปลอดภัยและการซ้อนท้ายจักรยานมอเตอร์ไซด์ บทบาทสมมุติ	ท่องคำคล้องจองเรื่องหมวกนิรภัยและถาม-ตอบ
กิจกรรมสร้างสรรค์	ระบายสีภาพการเดิน	ปั้นดินน้ำมัน (กลุ่ม) การข้ามถนน	ระบายสีภาพขึ้น-ลงรถโดยสารรถ	ตัดประภาพขับขี่ปลอดภัย	ฉีกปะหมวกนิรภัย
กิจกรรมเสรี	จัดมุมระเบียบการเดินให้นักเรียนเล่น	จัดมุมระเบียบการข้ามถนน	จัดมุมเรื่องการขึ้น-ลงรถโดยสาร	จัดมุมระเบียบการใช้รถ	จัดมุมหมวกนิรภัย
กิจกรรมกลางแจ้ง	เล่นเกมเดินแถว	เล่นเกมข้ามถนน	เกมรถโดยสาร	เล่นเกมขับขี่ปลอดภัย	เล่นเกมสวมหมวกนิรภัย
กิจกรรมเกมการศึกษา	เล่นเกมภาพตัดต่อการเดินแถว	เกมลำดับเหตุการณ์ข้ามถนน	เกมภาพตัดต่อขึ้น-ลงรถโดยสาร	เกมเรียงลำดับความปลอดภัยในการขับขี่	เกมจับคู่หมวกนิรภัย

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-ป.3)มี 1 หน่วยการเรียนรู้ คือ การเดินเท้า ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

การเดินเท้า		
ป.1	**ป.2**	**ป.3**
ภาษาไทย ร้องเพลงข้ามถนน นักเรียนเล่าเรื่องการมาโรงเรียนและกลับบ้าน ครูพานักเรียนไปดูการปฏิบัติจริงในการข้าม	**ภาษาไทย** เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามและไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรว่าจะทำให้เกิดผลอย่างไร	**ภาษาไทย** พูดแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากเหตุการณ์อุบัติเหตุในหนังสือพิมพ์ หาข้อสรุปเพื่อนำไป

การเดินเท้า		
ป.1	**ป.2**	**ป.3**
ถนน ขึ้นลงรถ คาดเข็มขัด นักเรียนแสดงความคิดเห็นบอกเล่าการโดยสารรถปลอดภัย คัดและอ่านเรื่องมารยาทในการเดิน **คณิตศาสตร์** นับรถที่เข้ามาในโรงเรียน ช่วงเช้าและเย็น เขียนเป็นเลขไทยและเลขฮินดูอารบิค **วิทยาศาสตร์** ครูและนักเรียนออกสังเกตถนนที่เป็นทางข้ามปลอดภัย สังเกตการณ์ตรงทางม้าลาย พานักเรียนเดินข้ามถนนที่ทางม้าลาย สำรวจสิ่งแวดล้อมระหว่างทางเดินไป-กลับบ้าน แนกประเภทว่าสิ่งแวดล้อมใดที่มนุษย์สร้างและสิ่งแวดล้อมใดเกิดขึ้นตามธรรมชาติ **สังคมศึกษา** นักเรียนเล่าสิ่งที่ได้พบเห็นเกี่ยวกับการเดินข้ามถนน ครูอธิบายวิธีปฏิบัติตนในการเดินถนนให้ปลอดภัย **สุขศึกษา** เล่าประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ สรุปพฤติกรรมเสี่ยงและวิธีการป้องกัน **ศิลปะ** บอกเครื่องหมายจราจรที่พบเห็นระหว่างเดินทางมาโรงเรียน วาดภาพเครื่องหมายที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน **การงาน** บอกเครื่องหมายจราจรที่พบเห็นออกมาเขียนบนกระดานและสนทนาความหมายของเครื่องหมายที่เขียน วาดรูปเครื่องหมายจราจรด้วย Program Paint 2 รูป **ภาษาอังกฤษ** ให้นักเรียนช่วยกันเสนอคำศัพท์สิ่งที่พบเห็นบนท้องถนน road bicycle bus tricycle truck	**การงาน** แบ่งกลุ่มวาดภาพระบายสีเครื่องหมายจราจร วาดรูปเครื่องหมายจราจรด้วย Program Paint 2 รูป	ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย **การงาน** แบ่งกลุ่มวาดภาพป้ายแสดงเครื่องหมายจราจร บอกชื่อและประโยชน์ของป้าย หาข้อมูลและจดความหมายเครื่องหมายที่สนใจ 5 ชนิดเพื่อมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมบอกที่มาของข้อมูล สรุปความของเครื่องหมายจราจรที่หาได้

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) มี 1 หน่วยการเรียนรู้ คือ เดินทางปลอดภัย ใส่ใจกฎจราจร

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.5

เดินทางปลอดภัย ใส่ใจกฎจราจร (ป. 5)	
ภาษาไทย	อ่านข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุ แบ่งกลุ่มตั้งคำถามและตอบคำถามจากข่าว ออกมาเล่าข่าวโดยเล่าย่อ ๆเฉพาะใจความสำคัญ
คณิตศาสตร์	สำรวจการเดินทางของนักเรียนในชั้น นำเสนอเป็นแผนภูมิแท่ง บันทึกแนบท้ายว่าตนเองมาด้วยวิธีใดและทำอย่างไรให้ปลอดภัยในการเดินทาง
สุขศึกษา	แบ่งกลุ่มศึกษาอุปกรณ์ของรถจักรยาน อภิปรายวิธีการขับขี่รถจักรยานให้ปลอดภัย
การงาน	ออกแบบเครื่องหมาย สัญลักษณ์ราจรที่พบเห็นในชีวิตประจำวันโดยการวาดและระบายสีให้สวยงาม
ศิลปะ	ร้องเพลงข้ามถนน ทำท่าทางประกอบเพลง ออกแบบเครื่องหมาย สัญลักษณ์ จราจรที่พบเห็นในชีวิตประจำวันโดยใช้เทคนิคของแสงและน้ำหนัก
ภาษาอังกฤษ	คำศัพท์เกี่ยวกับการเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ traffic red yellow green crossroad ประโยคและข้อความที่ใช้พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง How do you come to school?

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม1-ม.3) มี 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ การปฐมพยาบาล ความปลอดภัยในการเดินทาง และลูกเสือจราจร

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การปฐมพยาบาล	**ความปลอดภัยในการเดินทาง**	**ลูกเสือจราจร**
ม.1	**ม.2**	**ม.3**
สุขศึกษา แบ่งกลุ่มนักเรียนเตรียมนำเสนอในรูปแบบบทบาทสมมติถึงวิธีการปฐมพยาบาลแบบต่าง ๆ **สังคมศึกษา**	**คณิตศาสตร์** ทำแผนภูมิวงกลมจากข้อมูลสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ วิเคราะห์ สรุปและตีความหมายจากข้อมูล **การงาน**	**สุขศึกษา** วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ ช่วยกันทาแนวทางป้องกันอุบัติเหตุ ศึกษาป้ายจราจรและสัญญาณที่จะช่วยลดอุบัติเหตุ ทำป้าย

การปฐมพยาบาล	ความปลอดภัยในการเดินทาง	ลูกเสือจราจร
ม.1	**ม.2**	**ม.3**
สนทนาถึงวิธีการปฏิบัติตนเรื่องการปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ สรุปความรู้เกี่ยวกับหลักการปฐมพยาบาลที่ถูกต้องเมื่อเกิดอุบัติเหตุ **คณิตศาสตร์** ดูวิดีทัศน์เกี่ยวกับสถานการณ์การขับขี่ยานพาหนะ แบ่งกลุ่มวิเคราะห์คาดเดาเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น อภิปรายสรุปตีความข้อมูล นักเรียนนำเสนอเปิดวิดีทัศน์เกี่ยวกับอุบัติเหตุและวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น **ภาษาอังกฤษ** ป้าย สัญลักษณ์จราจรที่เป็นภาษาอังกฤษ และสรุปความหมายขแงป้ายและการปฏิบัติตนตามป้าย **การงาน** สืบค้นข้อมูลเรื่องการปฐมพยาบาลและนำไปวางใน โปรแกรม Microsoft Word **วิทยาศาสตร์** วิธีการปฐมพยาบาลเบื่องต้นจากพืชสมุนไพร	คัดลอกข้อมูลที่ค้นหา เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางมาวางลงในโปรแกรม Microsoft Word **วิทยาศาสตร์** อภิปรายสาเหตุที่จะทำให้ร่างการขาดอวัยวะและหาแนวทางป้องกันที่จะไม่ให้ร่างกายสูญเสียอวัยวะ หาข้อสรุปเรื่องการเดินทางปลอดภัย **สุขศึกษา** อภิปรายสาเหตุที่วัยรุ่นชอบแข่งรถจักรยานยนต์บนท้องถนน เสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและสถานการณ์เสี่ยง **ภาษาอังกฤษ** แจกใบความรู้เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงอันตราย(เป็นภาษาไทยคู่กับภาษาอังกฤษ)เพื่อให้นักเรียนศึกษาแบ่งกลุ่มอภิปรายว่าพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดผลด้านบวกหรือด้านลบ **สังคมศึกษา** ครูสอนหลักการใช้ยานพาหนะที่ถูกต้อง ทำใบงานเรื่องการใช้ยานพาหนะปลอดภัย	จราจรและนำมาอธิบายหน้าชั้น ดูวิดีทัศน์การทำหน้าที่ของตำรวจจราจร อธิบายลักษณะของการใช้สัญญาณมือ และฝึกการใช้สัญญาณมือ **สังคมศึกษา** สนทนาเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างกฎหมายจราจรที่นักเรียนควรทราบ ดูวิดีทัศน์เรื่องกฎหมายจราจร สรุปกฎหมายจราจรที่นักเรียนควรทราบ **คณิตศาสตร์** แบ่งกลุ่มเก็บข้อมูลที่สนใจ 1 ประเด็น นำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ สรุปตีความหมายจากข้อมูล **ภาษาอังกฤษ** ขั้นตอนการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุอย่างปลอดภัยเป็นภาษาอังกฤษ **การงาน** ค้นหารข้อมูลเรื่องลูกเสือจราจรจากอินเตอร์เน็ต คัดลอกไปวางใน Power Point **วิทยาศาสตร์** ศึกษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สำรวจจุดเสี่ยงที่เป็นสาเหตถของการจราจรไม่ปลอดภัย อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นำจุดเสี่ยงไปปรับปรุงปและหาแนวทางแก้ไขในวิชาลูกเสือ

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนมากขึ้น โดยการกำหนดและจัดปรับปรุงบริเวณจุดจอดรถรับส่งนักเรียน กำหนดและจัดปรับปรุงบริเวณจุดรับส่งของผู้ปกครองที่มาส่งและรับนักเรียน กำหนดจุดจอดรถสำหรับครู และจุดห้ามจอดในโรงเรียน จัดทำทางม้าลายในบริเวณโรงเรียน จัดทำป้ายเตือนให้ระมัดระวังในการขับขี่ทั้งในและนอกบริเวณโรงเรียน ปรับปรุงภูมิทัศน์และกำจัดจุดเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ปรับปรุงถนนทางออกประตูทางทิศตะวันตกที่แตกหักชำรุด และจัดทำที่จอดรถรถจักรยานสำหรับนักเรียน นอกจากนี้ยังร่วมกับสถานีขนส่งจังหวัดขอนแก่น สาขาอำเภอพล จัดกิจกรรมตามโครงการสร้างจิตสำนึกเยาวชนในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยให้กับนักเรียน มีการฝึกอบรมลูกเสือจราจรโดยเชิญวิทยากรเจ้าหน้าที่จราจรสถานีตำรวจอำเภอพลมาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการเป็นลูกเสือจราจรแก่นักเรียน และมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เรื่องการเดินทางปลอดภัยผ่านการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในโรงเรียน

4. การจัดมาตรการและระบบในโรงเรียน

โรงเรียนได้มีการจัดมาตรการและระบบในโรงเรียน ดังนี้ คือการจัดระบบการเดินทางกลับบ้านของนักเรียนโดยการแบ่งประเภทตามวิธีการเดินทางกลับบ้าน นอกจากนี้ยังมีลูกเสืออาสาจราจรปฏิบัติหน้าที่ประจำวันหน้าประตูทางเข้าโรงเรียน ประตูละ 2 นาย เพื่อช่วยหยุดและปล่อยรถ รวมถึงการจัดทำไฟกระพริบตั้งบริเวณที่ลูกเสืออาสาจราจรปฏิบัติงาน ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนได้มีการกำหนดมาตรการเพิ่มเติมดังนี้คือ ไม่อนุญาตให้เด็กนักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน(แต่มีนักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน 1 คนเนื่องจากผู้ปกครองขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษ) มีการแต่งตั้งนักเรียนผู้ดูแลรถคันละ 2 คนเพื่อดูแลนักเรียนที่โดยสารรถรับส่ง

5. ผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโรงเรียน

จากการประเมินผลนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเดินทางปลอดภัยมากขึ้น และได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นและเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเดินทางกลับบ้านมากขึ้นจากการจัดระบบการเดินทางกลับบ้าน ในส่วนของการนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน มีนักเรียนเพียง 1 คนที่ยังนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน เนื่องจากนักเรียนมีปัญหาสุขภาพ ทางครอบครัวของนักเรียนจึงขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนให้นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน

6. ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้บริหารมีความตระหนักและยอมรับในหลักการดำเนินงาน ครูแกนนำมีการริเริ่มและความพยายามในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนของนักเรียน

7. ปัญหาอุปสรรค

ครูมีภาระงานมาก เนื่องจากครู 1 คนสอนหลายสายชั้น และ บางคนสอนหลายวิชา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแผนแบบบูรณาการ นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจของครูต่อเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางยังมีไม่มาก ส่งผลให้การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน

<u>ผลการดำเนินงานโรงเรียนวัดตโปทาราม</u>

1. สถานการณ์การเดินทางของนักเรียน

โรงเรียนวัดตโปทารามเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี บริเวณอ่างเก็บน้ำบางพระ จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียนทั้งหมด 424 คน และในปีการศึกษา 2556 มีนักเรียนทั้งหมด 415 คน จากการสำรวจข้อมูลการเดินทางของนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ปีการศึกษา พบว่า นักเรียนใช้วิธีการเดินทาง ดังนี้

วิธีการเดินทาง	จำนวน(ปีการศึกษา 2555)	จำนวน(ปีการศึกษา 2556)
รถจักรยาน	13	9
รถจักรยานยนต์	20	16
รถยนต์	50	
รถรับ-ส่งนักเรียน	221	189
เดินเท้า	10	17
ผู้ปกครองมารับส่ง	110 (รถจักรยานยนต์)	184 (รถยนต์และรถจักรยานยนต์)
รวม	424	415

2. การจัดแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดตโปทารามได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน โดยบูรณาการเข้ากับสาระวิชา การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดตโปทารามได้แบ่งเป็นช่วงชั้น ตั้งแต่ช่วงชั้นอนุบาล ช่วงชั้นประถมต้น ช่วงชั้นประถมปลาย และช่วงชั้นมัธยมต้น ทุกช่วงชั้นจะทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยประกอบด้วยเนื้อหาหลัก 3 เรื่องยกเว้นช่วงชั้นมัธยม ที่มีเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ 2 เรื่อง รายละเอียดดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับช่วงชั้นอนุบาล ได้กำหนดประเด็นการจัดการเรียนรู้ 3 เรื่อง โดยบูรณาการเข้ากับทุกกิจกรรมในการเรียนการสอน ดังนี้

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาล

	ความปลอดภัยบนท้องถนน	**การใส่หมวกนิรภัย**	**การโดยสารรถอย่างปลอดภัย**
กิจกรรมเคลื่อนไหว	เคลื่อนไหวตามคำบอก	ท่องคำคล้องจองและเคลื่อนไหวตามจินตนาการ	ร้องเพลงตุ๊กๆ และทำท่าทางประกอบ
กิจกรรมเสริมประสบการณ์	ร้องเพลงจะข้ามถนน สนทนาเกี่ยวกับอันตรายที่จะเกิดบนท้องถนน	สนทนาซักถามอันตรายที่จะเกิดขึ้นหากไม่สวมหมวกนิรภัย สาธิตวิธีการสวมหมวกนิรภัย	สนทนาซักถามอันตรายจากการโดยสารรถไม่ถูกต้อง นำนักเรียนไปที่รถและสอนการนั่งในท่าที่ปลอดภัย
กิจกรรมสร้างสรรค์	ระบายสีสัญญาณไฟจราจร	ฉีกปะภาพหมวกนิรภัย	ระบายสีภาพการโดยสารรถ
กิจกรรมเสรี	เล่นบทบาทสมมติการเดินข้ามทางม้าลาย	เล่นบทบาทสมมติการขับขี่หรือซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์	เล่นบาบาทสมมติการโดยสารรถประจำทาง รถยนต์ รถจักรยานยน
กิจกรรมกลางแจ้ง	เล่นเกมสัญญาณไฟจราจร	เล่นเกมแข่งใส่หมวกนิรภัย	เกมแข่งรถ
กิจกรรมเกมการศึกษา	เล่นเกมภาพตัดต่อการข้ามถนนตรงทางม้าลาย	เกมภาพตัดต่อหมวกนิรภัย	เกมจับคู่ภาพเหมือน

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.1

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฎจราจรขั้นพื้นฐาน	**การเดินเท้าปลอดภัยและมารยาทในการเดินทาง**	**อุบัติเหตุในการเดินทางและการป้องกัน**
ภาษาไทย พานักเรียนเดินรอบๆโรงเรียนเพื่อสังเกตสภาพแวดล้อม เล่าการเดินทางในชีวิตประจำวัน ครูอธิบาย	***วิชาคณิตศาสตร์*** สำรวจจำนวนคนเข้า-ออก ภายในโรงเรียน เขียนจำนวนนับเป็นเลขอราบิค	***สุขศึกษา*** เล่าประสบการณ์ที่เคยเกิดอุบัติเหตุ สรุปสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุ ร่วมกันสรุปพฤติกรรม

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฏจราจรขั้นพื้นฐาน	การเดินเท้าปลอดภัยและมารยาทในการเดินทาง	อุบัติเหตุในการเดินทางและการป้องกัน
วิธีการข้ามถนน เดินตามขั้นตอน โดยใช้สถานการณ์จำลอง สถานการณ์จริงหน้าโรงเรียน นำนักเรียนไปที่รถยนต์/รถจักรยานยนต์ให้ขึ้นด้านปลอดภัย สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำเมื่อขึ้นรถโดยสาร **การงาน** วาดภาพป้ายจราจรด้วยโปรแกรม MWPro 2 รูป บอกเครื่องหมายจราจรที่พบเห็นเขียนบนกระดานสนทนาความหมายของเครื่องหมาย **ภาษาอังกฤษ** คำศัพท์สิ่งที่พบเห็นบนท้องถนน road, car, bicycle, bus, tricycle, truck	**วิชาวิทยาศาสตร์** สนทนาเกี่ยวกับการเดินทางเข้า-ออก สำรวจจำนวนการเข้าออก ภายในโรงเรียน **สังคมศาสตร์** ให้นักเรียนเล่าสิ่งที่พบเห็นเกี่ยวกับการเดินถนน, ครูอธิบายมารยาทในการเดินถนนและสรุป **ศิลปะ** ร้องเพลงตำรวจ จำ คิดท่าทางประกอบวาดภาพระบายสี พร้อมคัดเนื้อเพลง	เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและวิธีป้องกัน ครูยกตัวอย่างอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในบ้านและโรงเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายสาเหตุและเสนอแนวทางป้องกัน **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** ให้ 1 กลุ่มทดลองเดินทางไกลในโรงเรียนสนทนาเกี่ยวกับการเดิน ให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการเดินทางไกลและวิธีป้องกัน

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.2

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฏจราจรขั้นพื้นฐาน	การเดินเท้าปลอดภัยและมารยาทในการเดินทาง	อุบัติเหตุในการเดินทางและการป้องกัน
ภาษาไทย แบ่งกลุ่มวาดภาพระบายสีเครื่องหมาย สัญลักษณ์ เขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดทางเท้า, อ่านออกเสียงคำและข้อความจากป้ายบอกความหมายได้ คัดลายมือ,พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียน เดินตามคำบอก(ป้าย) **คณิตศาสตร์** นับเพิ่ม นับลด /สนทนาเรื่องเวลาบนสัญญาณไฟจราจร/เป็นเลขคู่และเลขคี่ใต้ป้ายห้ามจอดอ่านป้าย อ่านเวลาตามป้ายจำลอง สร้างป้ายสัญลักษณ์โดยใช้เรขาคณิต	**ศิลปะ** ร้องเพลงเมื่อจะข้ามถนนแสดงท่าทางประกอบตามความคิด สนทนาความหมายของเนื้อเพลง สรุปเป็นแนวปฏิบัติ แบ่งกลุ่มร้องเพลง คิดท่าทางประกอบอธิบายสภาพ คัดลอกเนื้อเพลง **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** ฝึกเดินแถว เล่นเกมส์สัญญานจราจรสนทนาเรื่องการข้ามถนน ปฏิบัติตามสัญญานมือที่ครูทำ	**สุขศึกษา** เล่าประสบการณ์ อุบัติเหตุ สรุปความรู้เรื่องการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุ หาข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุ ครูซักถามว่าเคยเห็นป้ายเตือนอันตรายในสถานที่ต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างป้ายเตือนที่นักเรียนควรรู้จัก

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฎจราจรขั้นพื้นฐาน	การเดินเท้าปลอดภัยและมารยาทในการเดินทาง	อุบัติเหตุในการเดินทางและการป้องกัน
วิทยาศาสตร์ สำรวจตรวจสอบ บันทึกข้อมูล อธิบายความหมายป้ายเครื่องหมายจราจรเกี่ยวกับคนเดินเท้า **สังคมศึกษา** นักเรียนเล่าการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน เสนอแนวทางการข้ามถนนในสถานการณ์ต่างๆ สรุปข้อปฏิบัติ หาภาพการข้ามถนนต่างๆ และเขียนอธิบายให้ชัดเจน **การงาน** วางแผนสร้างของเล่น ออกแบบป้ายสัญญานเครื่องหมายจราจรที่เกี่ยวข้องกับคนเดินเท้า วาดรูปเครื่องหมายจราจรในโปรแกรม Power Point **ภาษาอังกฤษ** ดูสัญญานไฟบอกสีเป็นภาษาอังกฤษ เขียนคำศัพท์เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน เล่นเกมส์ปฏิบัติตามคำข้อร้องง่ายๆที่ฟัง, อ่านประโยคง่ายๆจากเรื่องที่นักเรียนเขียน		

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.3

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฎจราจรขั้นพื้นฐาน	การเดินเท้าปลอดภัยและมารยาทในการเดินทาง	อุบัติเหตุในการเดินทางและการป้องกัน
การงานพื้นฐานอาชีพ วาดภาพป้ายแสดงเครื่องหมายจราจรบอกชื่อ / ประโยชน์ หาข้อมูลและจดความหมายเครื่องหมายที่สนใจ 5 ชนิด นำเสนอพร้อมบอกที่มาของข้อมูล **ภาษาอังกฤษ** สนทนาเรื่องการเดินทาง สัญลักษณ์ป้ายจราจรเป็น	**สังคมศึกษา** เล่าสภาพการโดยสารรถประจำของนักเรียน นักเรียนเสนอแนวทางในการขึ้นรถโดยสารปลอดภัย สรุปมารยาทในการโดยสารรถประจำทาง **วิทยาศาสตร์** นักเรียนและครูสังเกตถนนที่เป็นทางข้ามปลอดภัย สังเกตการณ์	**ภาษาไทย** อ่านบทความเรื่องอุบัติเหตุ จับใจความ **สุขศึกษา** เล่าประสบการณ์เกิดอุบัติเหตุ สรุปพฤติกรรมเสี่ยง และวิธีป้องกันอุบัติเหตุ

ภาษาอังกฤษ อ่านคำศัพท์ step park, turn right, turn left ประดิษฐ์ป้าย 1 อัน **ศิลปะ** ฝึกร้องเพลงข้ามถนน คิดท่าประกอบ (เหมือนป.2) **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** ทำแผนภาพเครื่องหมายจราจรมาเปรียบเทียบความคล้ายคลึง สนทนาความหมายของป้าย สนทนาเกี่ยวกับจิตสำนึกแห่งความปลอดภัยขณะขับขี่จักรยาน/วิธีการขับขี่จักรยานอย่างถูกวิธี	ตรงทางม้าลายครูพานักเรียนข้ามถนนตรงทางม้าลาย **คณิตศาสตร์** คิดคาดคะเนความยาวของระยะทาง ดูนาฬิกาบอกเวลา สร้างโจทย์เกี่ยวกับเวลา	

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป. 4

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฎจราจรที่มีความซับซ้อน	**อุปกรณ์เสริมความปลอดภัย**	**การใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัยในการเดินทาง**
คณิตศาสตร์ คิดคาดคะเนระยะทาง สร้างโจทย์ปัญหาวิเคราะห์โจทย์แสดงวิธีทำ **สังคมศึกษา** ร้องเพลงเมื่อจะข้ามถนน อภิปรายความหมายของเนื้อเพลง ศึกษากฏหมายจราจรทางบก นำเสนอหน้าชั้น **การงาน** แบ่งกลุ่มวาดภาพป้ายเครื่องหมายจราจร บอกชื่อและประโยชน์	**ภาษาไทย** แบ่งกลุ่มนักเรียนแลกเปลี่ยนความเห็นเรื่องการใช้เข้มขัดนิรภัยนำเสนอหน้าชั้น แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนความเห็นประเด็นการข้ามถนนที่ปลอดภัยนำเสนอหน้าชั้น เขียนคำขวัญ/บทความสั้นๆ เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการใช้เข้มขัดนิรภัย **สุขศึกษา** สนทนาเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง นักเรียนแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวเส้นทางที่เดินทางอย่างปลอดภัย **ศิลปะ** วาดภาพระบายสีการใช้อุปกรณ์นิรภัยโดยใช้หลักทัศนศิลป์	**วิทยาศาสตร์** พานักเรียนเดินตามถนนเส้นทางเดินเท้าที่ถูกต้อง นำใบงานกลับไปทำกับผู้ปกครอง บันทึกข้อมูลจากการศึกษามานำเสนอ สรุปความรู้เรื่องแสงและการเดินทาง **การงาน** สมมติสถานการณ์ให้นักเรียนเป็นเจ้าของบริษัทเดินรถ นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจราจรปลอดภัย คัดลอกวางลง Word ตกแต่งรูปแบบให้สวยงาม **ภาษาอังกฤษ** เขียนบรรยายภาพเป็นภาษาอังกฤษอย่างง่ายๆ เกี่ยวกับอุบัติเหตุแบ่งกลุ่มแต่งประโยค วิธีการเดินทางอย่างปลอดภัย ฝึกอ่านประโยคให้นักเรียนบอกความหมาย

เครื่องหมาย สัญลักษณ์และกฎจราจรที่มีความซับซ้อน	อุปกรณ์เสริมความปลอดภัย	การใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัยในการเดินทาง
		ลูกเสือ กำหนดสถานการณ์และบทบาทสมมติ ออกแบบแผ่นผับเรื่องพฤติกรรมการเดินทางที่ปลอดภัย

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป. 5

เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และกฎจราจรที่มีความซับซ้อน	อุปกรณ์เสริมความปลอดภัย	การใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัยในการเดินทาง
สังคมศึกษา ระดมความเห็นเขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนให้ถูกต้องในฐานะที่เป็นพลเมืองที่ดีในการปฏิบัติตามกฎจราจร **สุขศึกษา** เล่าประสบการณ์การเดินทางด้วยวิธีการต่างๆและการเกิดอุบัติเหตุถามนักเรียนเรื่องป้ายเตือน อภิปรายว่าสถานที่ใดควรมีป้ายเตือนชนิดใด สำรวจรอบโรงเรียน ภามนักเรียนว่าควรมีป้ายเตือนอะไรสรุปเรื่องอุบัติเหตุและประโยชน์ของป้ายเตือน **ภาษาอังกฤษ** เครื่องหมายความปลอดภัยกับภาษาต่างประเทศ U-turn ,Turn left ,Turn Right speed limit, No entry, step แต่งประโยคจากคำศัพท์ อ่านและบอกความหมาย	**ศิลปะ** วาดภาพหมวกนิรภัยโดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนักและวรรณะสี **การงาน** ออกแบบลวดลายสติ๊กเกอร์หมวกนิรภัย	**ภาษาไทย** เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจากภาพ (การเกิดอุบัติเหตุ) **คณิตศาสตร์** อภิปรายเรื่องการเกิดอุบัติเหตุสำรวจวิธีการเดินทางเขียนเป็นแผนภูมิแท่ง **วิทยาศาสตร์** นำภาพรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ หมวกนิรภัย รถรับส่ง และอุปกรณ์ความปลอดภัยให้นักเรียนดู นำนักเรียนไปดูของจริง บันทึกวัสดุในการผลิต **การงาน** สืบค้นข้อมูลเรื่องขนส่งมวลชนคัดลอกมาวางใน word **ลูกเสือ** ถามเรื่องการเดินทางของนักเรียนแยกประเภทแบบส่วนตัวและแบบการใช้บริการขนส่งเขียนผังความคิดเกี่ยวกับการใช้บริการขนส่งในแบบต่างๆ

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป. 6

เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และกฎจราจรที่มีความซับซ้อน	**อุปกรณ์เสริมความปลอดภัย**	**การใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัยในการเดินทาง**
ภาษาไทย อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรู้กฎ นำไปใช้ ปลอดภัย ในชีวิต ส่งตัวแทน นำเสนอ สรุปแนวทางนำไปใช้ **คณิตศาสตร์** ทิศ การบอกทิศ แลกเปลี่ยนความเห็นว่าเราใช้ทิศเพื่อทำอะไร จนได้ข้อสรุปนำเสนอผลการอภิปราย **การงาน** สำรวจเครื่องหมายจราจรป้ายระหว่างทางจากบ้านมาโรงเรียนวาดรูปใช้ในสมุดจดงาน ค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต สร้างงานนำเสนอโดยใช้ Power Point รูปภาพเรื่องความหมายสัญลักษณ์ **ภาษาอังกฤษ** คำศัพท์เกี่ยวกับบสถานที่ ,มักใช้ Preposition **ลูกเสือ** วาดภาพป้ายจราจรที่นักเรียนรู้จัก ออกสำรวจป้ายจราจร แบ่งกลุ่มเลือกป้ายที่นักเรียนชอบวาดร่วมกันและนำเสนอ ประกวดเพื่อตัดสินโดยใช้เกณฑ์ความถูกต้องและสวยงาม เขียนบรรยายเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร สรุปความรู้เกี่ยวกับทางข้าม	**สังคมศึกษา** แบ่งกลุ่มศึกษากฎหมายจราจรทางบก เล่าประสบการณ์เสี่ยงอันตราย เกี่ยวกับการใช้ถนน พฤติกรรมเสี่ยงอันตราย และการหลีกเลี่ยง	**วิทยาศาสตร์** ทำใบงานเรื่องมนุษย์ในแต่ละช่วงวัย อภิปรายเรื่องการเดินทางจากที่อยู่อาศัยมาโรงเรียนสังเกตพฤติกรรมการมาโรงเรียนของเพื่อนและรุ่นน้อง **ศิลปะ** แบ่งกลุ่มแสดงละคร เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน **สุขศึกษา** สนทนาถึงอุบัติเหตุบนท้องถนน อธิบายความสำคัญของการข้ามถนน จับคู่ตรวจสอบการข้ามถนน

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษา

การขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	**การโดยสารรถอย่างปลอดภัย**
การงาน ม.1 ; สืบค้นข้อมูลเรื่องสารเสพติดแต่ละชนิดมีผลต่อการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างไร ด้วยGoogle ม.2 ; ค้นหามาตรการ 3ม 2ข 1ร นำมาสรุปและสร้างเป็นแผ่นผับด้วย Word ม.3 ; ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการขี่รถจักรยานยนต์มาจัดทำเป็นรายงานด้วย Word	**การงาน** ม.1 ; หาข่าวเกี่ยวกับการใช้ถนน ด้วยGoogle ม.2; ค้นหาความรู้ในการใช้ถนนและรถประจำทาง สรุปและสร้างแผ่นผับด้วย Word ม.3 ; ค้นหาข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ จัดทำรายงานด้วย Word

การขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	การโดยสารรถอย่างปลอดภัย
วิทยาศาสตร์ ม.2 ; สนทนาเรื่องอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ วิเคราะห์ความต่างของการเปิดไฟและปิดไฟขณะขับรถ นำเสนอเป็นแผ่นชาร์ต ม.3 ; สวมรองเท้าผ้าใบที่มีดอกยางและไม่มีดอกยาง เดินบนถนนลื่น สรุปเชื่อมโยงถึงการใช้ชีวิตประจำวัน บันทึกความรู้เรื่องแรงเสียดทานกับชีวิตประจำวันเป็นแผนความคิด **สุขศึกษา** ม.1 ; ดูClip แสดงความคิดเห็นเรื่องสาเหตุที่เกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ แบ่งกลุ่มศึกษาใบงานความหมายยาเสพติด,สาเหตุและประเภทยาเสพติด, แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุและวิธีการป้องกันสารเสพติด,สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากสารเสพติด สนทนาพูดคุยเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ ม.2 ; แสดงบทบาทสมมติ สนทนาเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยในการขับขี่ (3ม 2ข 1ร) ม.3 ; แบ่งกลุ่มวิเคราะห์และแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ เพื่อชวนไปแข่งรถ,เสพสารเสพติด/การลักทรัพย์และเล่นการพนัน/การปฏิเสธในสถานการณ์ต่างๆ **ภาษาไทย** ม.1 ; สนทนาซักถามวิธีการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนในห้องและอุบัติเหตุที่เกิดระหว่างการเดินทาง อ่านข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถยนต์ สรุปใจความสำคัญ เล่าข่าวหน้าชั้นเรียน ม.2 ; ครูและนักเรียนอภิปรายสนทนาเกี่ยวกับข่าวอุบัติเหตุที่เกิดจากรถจักรยานยนต์ นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องความปลอดภัยในการขับขี่ยวดยานพาหนะจับคู่นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์แสดงความคิดเห็นสรุปลงในใบงาน ม.3 ; สนทนาเกี่ยวกับวิธีการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากรถจักรยานยนต์ อ่านใบความรู้เรื่องกฎหมายด้านการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก แต่งคำขวัญรณรงค์ การขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย **สังคมศึกษา** ม.1 ; แบ่งกลุ่มอภิปรายความหมายของสิทธิเสรีภาพ การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	**วิทยาศาสตร์** ม.1 ; สนทนาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการโดยสารรถ วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ชีวิตไม่ปลอดภัย แบ่งกลุ่มนำเสนอ/เขียนเป็นความรู้นำเสนอ **สุขศึกษา** ม.1-3 ; สุ่มนักเรียนรายงานผลการค้นคว้าเรื่องสัญญานไฟจราจรสำหรับคนข้ามถนน ร้องเพลงทบทวนความรู้ แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัย ในการโดยสารรถประจำทาง สรุปผลเป็นแผนที่ความคิด จับคู่เล่าประสบการการเดินทางโดยการโดยสารรถประจำทาง สรุปความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย **ภาษาไทย** ม.1 ; ครูนำรูปภาพตัวอย่างการโดยสารรถรับส่งให้นักเรียนดู ร่วมกันอภิปรายศึกษาใบความรู้ เรื่องข้อควรปฏิบัติในการโดยสารรถรับส่งนักเรียน เขียนบรรยายประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงในการนั่งรถรับส่งนักเรียน ในใบงานอภิปรายและสรุปบทเรียน ม.2 ; ครูและนักเรียนอภิปราย สนทนาเกี่ยวกับข่าวอุบัติเหตุที่เกิดจากการโดยสารรถรับส่งศึกษาใบความรู้เรื่องมาตรฐานรถรับส่งนักเรียน วิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นเขียนสรุปลงในใบงาน ม.3 ; ครูและนักเรียนอภิปรายสนทนาเกี่ยวกับข่าวอุบัติเหตุที่เกิดจากการโดยสารรถรับส่งนักเรียนของไทยวิเคราะห์วิจารณ์แสดงความเห็นเขียนสรุปแผนผังความคิดลงใบงาน **สังคมศึกษา** ม.1 ; แบ่งกลุ่มอภิปรายความหมายของสิทธิเสรีภาพ การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น อภิปรายสิทธิ/หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดจากตนเองและผู้อื่นในเรื่องการเดินทางไปกลับโรงเรียนปลอดภัย ม.2 ; แบ่งกลุ่มอภิปรายความหมายของสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยในเรื่องการโดยสารรถไปกลับอย่างปลอดภัย อภิปรายถึงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเรื่องจักรยานยนต์ปลอดอภิปรายถึง

การขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	การโดยสารรถอย่างปลอดภัย
อภิปรายสิทธิ/หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกิดจากตนเองและผู้อื่นในเรื่องจักรยานยนต์ปลอดภัย ม.2 ; แบ่งกลุ่มอภิปรายความหมายของสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยในเรื่องจักรยานยนต์ปลอดภัย อภิปรายถึงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเรื่องจักรยานยนต์ปลอดอภิปรายถึงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเรื่องจักรยานยนต์ปลอดภัย ม.3 ; แบ่งกลุ่มอภิปรายความหมายคดีแพ่ง/อาญา ในเรื่องการเกิดอุบัติเหตุจากจักรยานยนต์ ดูภาพแล้วอภิปรายความหมายคดีแพ่ง/คดีอาญา เรื่องการเกิดอุบัติเหตุจากจักรยานยนต์ **ภาษาอังกฤษ** ม.1 ; ดูวิดีทัศน์เมืองจราจรจำลองของ TOYOTA สนทนาถึงอุบัติเหตุจากการโดยสารรถที่เคยพบ ระดมความคิดในการป้องกันอุบัติเหตุ พูดนำเสนอหน้าชั้นแบ่งกลุ่มค้นคว้าคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับป้ายสัญลักษณ์จราจร จัดทำป้ายสัญลักษณ์จราจรคนละ 1 ป้าย พูดนำเสนอหน้าเสาธง ม.2 ; ฟังข่าวการเกิดอุบัติเหตุแบ่งกลุ่มอภิปรายสาเหตุที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ นำเสนอแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ทบทวน มาตรการ 3ม 2ข 1ร ค้นคว้าคำศัพท์เกี่ยวกับมาตรการ ออกแบบป้ายรณรงค์ให้ขับขี่ปลอดภัยเขียนประโยคภาษาอังกฤษบรรยายภาพ นำเสนอผลงานหน้าเสาธง ม.3 ; ฟังข่าวการเกิดอุบัติเหตุแบ่งกลุ่มอภิปรายสาเหตุที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการขับรถจักรยานยนต์ นำเสนอแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ทบทวน มาตรการ 3ม 2ข 1ร ค้นคว้าคำศัพท์เกี่ยวกับมาตรการ ออกแบบป้ายรณรงค์ให้ขับขี่ปลอดภัยเขียนประโยคภาษาอังกฤษบรรยายภาพ นำเสนอผลงานหน้าเสาธง	สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเรื่องจักรยานยนต์ปลอดภัย ม.3 ; อภิปรายความหมายของความผิดระหว่างคดีอาญา/คดีแพ่ง ดูภาพแล้วร่วมอภิปรายเรื่องการโดยสารรถไปกลับปลอดภัยสรุปความรู้เป็นหัวข้อ **ภาษาอังกฤษ** ม.1-3 ; สนทนาอุบัติเหตุจากการโดยสารรถที่นักเรียนเคยพบ ระดมความคิดในการป้องกันอุบัติเหตุจากการโดยสารรถ พูดนำเสนอหน้าชั้นแบ่งกลุ่มค้นคว้าคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุจากการโดยสารรถ ออกแบบป้ายรณรงค์เรื่องการโดยสารรถอย่างปลอดภัย เป็นประโยคภาษาอังกฤษ บรรยายภาพ นำเสนอผลงานหน้าเสาธง

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางแก่นักเรียนและผู้ปกครองโดยการทำเอกสารประชาสัมพันธ์ หนังสือขอความร่วมมือ เสียงตามสาย และมีการแนะนำป้ายจราจรยามเช้าหลังเคารพธงชาติ มีการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้โดยพี่สอนน้อง จัดค่ายความปลอดภัยเพื่ออบรมนักเรียน ครูและบุคลากร ผู้ปกครองและผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียนโดยเชิญตำรวจจราจร สภ.ศรีราชา จ.ชลบุรี มาให้ความรู้เรื่องกฎหมายจราจรที่ควรรู้ป้ายและสัญลักษณ์จราจรและการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัยมีการอบรมและฝึกการปฏิบัติหน้าที่จราจรน้อยเพื่อช่วยครูดูแลการจราจรภายในบริเวณโรงเรียน มีการเชิญวิทยากรจากบริษัทอีสเทรินฮอนด้าศรีราชาเพื่อมาอบรมนักเรียนเกี่ยวกับยานพาหนะที่ปลอดภัยและการขับขี่รถจักรยานยนต์ปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีการปรับสภาพแวดล้อมหน้าโรงเรียนให้มีความปลอดภัยมากขึ้นโดยการจัดทำทางลูกระนาดเพื่อชะลอความเร็วของรถและป้ายเตือนระวังเด็กพร้อมไฟกระพริบและได้แยกจุดจอดรถแต่ละประเภทออกจากกันเป็นสัดส่วน

4. การจัดมาตรการและระบบในโรงเรียน

โรงเรียนได้มีการจัดระบบการเดินทางกลับบ้านและการเดินแถวขึ้นรถรับส่งมีธงแยกสีตามสายรถ มีจราจรน้อยปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยครูดูแลการจราจรภายในบริเวณโรงเรียน มีมาตรการให้นักเรียนที่นำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนต้องสวมหมวกนิรภัย จัดทำประวัติรถจักรยานยนต์นักเรียนและใบขออนุญาตจากผู้ปกครอง มีความพยายามในการทำงานกับผู้ประกอบการรถรับส่งโดยการใช้วิธีการพูดคุยและขอความร่วมมือ และจัดทำประวัติคนขับรถรับ-ส่งนักเรียน จัดแยกประตูทางเข้าโรงเรียนเป็น 4 ประเภท คือ ประตูสำหรับนักเรียน ประตูสำหรับบุคลากร ประตูสำหรับรถรับส่งสินค้า และประตูฉุกเฉิน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้จัดทำไฟกระพริบตั้งใกล้กับบริเวณที่ลูกเสืออาสาจราจรปฏิบัติงาน

5. ผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโรงเรียน

จากการประเมินของครูพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเดินทางที่ปลอดภัยมากขึ้น และมีพฤติกรรมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้นในการเดินทางกลับบ้าน นอกจากนี้นักเรียนยังมีความปลอดภัยมากขึ้นอีกด้วย

6. ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้บริหารมีความตระหนักและความสามารถในการบริหารทีมงานให้ดำเนินงานได้ตามแผน คณะครูมีสัมพันธภาพที่ดีและมีระบบการประสานงานภายในทีมที่ดี อีกทั้งครูมีศักยภาพในการคิดและออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์

7. ปัญหาอุปสรรค

ระบบภายในที่ครู 1 คนสอนหลายวิชา และ/หรือ หลายชั้น อาจทำให้ครูไม่สามารถคิดออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วนและหลากหลายเนื่องจากครูมีภารกิจค่อนข้างมาก

โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีรถโดยสารสาธารณะวิ่งผ่าน นักเรียนที่ผู้ปกครองไม่ได้มารับ-ส่งจึงต้องเดินทางมากับรถรับ-ส่ง หรือเดินทางมาด้วยตัวเองโดยการขับขี่รถจักรยานและจักรยานยนต์

<u>ผลการดำเนินงานโรงเรียนวัดบ่อแดง(จอกประชานุกูล)</u>

1. สถานการณ์การเดินทางของนักเรียน

โรงเรียนวัดบ่อแดง (จอกประชานุกูล) เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ต.บ่อแดง อ.สทิงพระ จังหวัดสงขลา จ.สงขลา จัดการเรียนการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียนทั้งหมด 364 คน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่อยู่ในเขตตำบลบ่อแดง การเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นการเดินทางโดยซ้อนรถจักรยานยนต์ของผู้ปกครอง การขี่จักรยาน และการเดินเท้า ซึ่งสรุปลักษณะการเดินทางของนักเรียนได้ดังนี้

วิธีการเดินทาง	จำนวน
ขี่จักรยานเอง/ซ้อนท้ายคนอื่น	78
ขี่จักรยานยนต์/ซ้อนท้ายคนอื่น	187
รถรับจ้าง(รถพ่วงข้าง)	12
เดินเท้า	87

2. การจัดแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดบ่อแดง ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน โดยบูรณาการเข้ากับสาระวิชาต่างๆ โดยแบ่งการออกแบบเป็นช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นอนุบาล ช่วงชั้นประถมต้น ช่วงชั้นประถมปลาย ทั้งนี้แผนการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาล 1- ประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยเนื้อหา3 เรื่อง คือ การเดินเท้าปลอดภัย การขี่จักรยานปลอดภัย และการขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาล

	การเดินเท้าปลอดภัย	**การขี่จักรยานปลอดภัย**	**การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์**
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	ร้องเพลงและเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงข้ามถนน	เคลื่อนไหวตามเสียงเพลง	เคลื่อนไหวตามเสียงเพลง
กิจกรรมเสริมประสบการณ์	สนทนาซักถามนักเรียนเรื่องการเดินเท้า	เล่านิทานเรื่องจกรยานคันเก่งของฉัน	สนทนาเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์
กิจกรรมสร้างสรรค์	ปั้นดินน้ำมัน ฉีกปะภาพและวาดรูประบายสีตามใบงาน	วาดภาพระบายสีภาพจักรยาน	วาดภาพระบายสี
กิจกรรมเสรี	จัดมุมให้นักเรียนเลือกเล่นตามความสนใจ	จัดมุมให้นักเรียนเลือกเล่นตามความสนใจ	เล่นอย่างอิสระตามมุม
กิจกรรมกลางแจ้ง	พานักเรียนไปเล่นที่สนามเด็กเล่น	เล่นเกมโพงพาง	แสดงบทบาทสมมติตามคำบรรยายเรื่องการขับขี่
กิจกรรมเกมการศึกษา	เล่นเกมจับคู่ภาพเหมือน	เล่นเกมภาพตัดต่อจักรยาน	เล่นเกมจับคู่ภาพตัดต่อ

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.1

การเดินเท้าปลอดภัย	**การขี่จักรยานปลอดภัย**	**การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์**
สุขศึกษา เล่าประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ ยกตัวอย่างพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ สรุปพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและการป้องกัน **คณิตศาสตร์** สำรวจจำนวนทางเข้า-ทางออกในโรงเรียนเขียนจำนวนนับทางเข้า-ทางออกเป็นเลขฮินดูอารบัคและเลขไทย **ภาษาไทย** สนทนาเรื่องการเดินเท้ามาโรงเรียนอย่างปลอดภัย ให้ความรู้เรื่อง	**คณิตศาสตร์** คาดคะเนระยะทางสำหรับใช้ขี่รถจักรยานในสถานที่จำลองในโรงเรียนเรียน สรุปเกี่ยวกับการขี่รถจักรยานปลอดภัย **ภาษาไทย** สนทนาเกี่ยวกับการขี่จักรยานมาโรงเรียนอย่างปลอดภัย แบ่งกลุ่มแต่งประโยคเกี่ยวกับการขี่จักรยานอย่างปลอดภัย **ศิลปะ** คุยเรื่องจักรยานกับนักเรียน อ่านเนื้อเพลง ฝึกร้องเพลงขี่จักรยาน	**สุขศึกษา** สนทนาเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการซ้อยท้ายรถจักรยานยนต์โดยไม่ได้สวมหมวกนิรภัย อภิปรายสาเหตุและวิธีการป้องกัน สรุปพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและวิธีป้องกัน **ภาษาไทย** สนทนาเกี่ยวกับการนั่งซ้อนท้ายมาโรงเรียนอย่างปลอดภัย แบ่งกลุ่มอภิปรายวิธีการนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่ปลอดภัย นำเสนอหน้าชั้นเรียนและสรุป

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน แบ่งกลุ่มวาดภาพเครื่องหมาย ตัวแทนกลุ่มนำเสนอสรุปการเดินเท้าอย่างปลอดภัย **ศิลปะ** วาดภาพการข้ามถนนอย่างปลอดภัย		**ศิลปะ** ร้องเพลงใช้รถใช้ถนน สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง แบ่งกลุ่มทำภาพปะติด

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.2

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
ภาษาไทย เขียนเรื่องจากภาพ **การงาน** ทำแผ่นป้ายเครื่องหมายจราจรจากกระดาษแข็งบอกความหมายและนำเสนอหน้าชั้นเรียน **สังคม** เขียนผังความคิดเรื่องสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการป้องกัน **สุขศึกษา** นำนักเรียนสนทนา หาข่าวอุบัติเหตุ ให้นักเรียนวิเคราะห์ อภิปรายสาเหตุและวิธีการป้องกัน	**ภาษาไทย** เขียนคำคล้องจอง เขียนคำขวัญการขี่จักรยานมาโรงเรียนปลอดภัย **ภาษาอังกฤษ** วาดภาพไฟจราจร (Traffic light) เขียนคำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ (red yellow green) **คณิตศาสตร์** วัดระยะทางของถนนที่มีไว้ขี่จักรยาน ทดลองขี่จักรยานตามระยะทางที่วัดไว้ว่าปลอดภัย **สังคม** สนทนาสาเหตุของอุบัติเหตุ แบ่งกลุ่มวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากการขี่จักรยานและทำสรุปเป็นผังความคิด **ศิลปะ** ร้องเพลงอย่าเหม่อมอง ชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง สรุปวิธีการขี่จักรยานปลอดภัย	**ภาษาไทย** อภิปรายวิธีการนั่งซ้อนท้านรถจักรยานยนต์ แบ่งกลุ่มเขียนคำขวัญใต้ภาพ **ภาษาอังกฤษ** วาดภาพไฟจราจร (Traffic light) เขียนคำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ (red yellow green) **ศิลปะ** วาดภาพการนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ปลอดภัย **สังคมศึกษา** ดูวิดีทัศน์ วเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ แบ่งกลุ่มเขียนผังความคิด นำเสนอหน้าชั้นเรียน **สุขศึกษา** สอบถามวิธีการเดินทางของนักเรียน สนทนาเกี่ยวกับอุบัติเหจุจากการนั่งซ้อนท้ายรถจักรยายนต์ วิเคราะห์สาเหตุ สรุปวิธีการป้องกัน

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
		คณิตศาสตร์ ดูรูปเรขาคณิต นำมาเปรียบเทียบกับเครื่องหมายจราจร นำรูปเรขาคณิตมาประดิษฐ์เป็นเครื่องหมายจราจร

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.3

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
ภาษาไทย เขียนคำขวัญและคำคล้องจองเกี่ยวกับการเดินเท้าปลอดภัย **สุขศึกษา** แบ่งกลุ่มเขียนผังความคิด วิธีการป้องกันอุบัติเหตุจากการเดินทางเท้า **ภาษาอังกฤษ** แบ่งกลุ่มเขียนบัตรคำเกี่ยวกับการเดินเท้า นำเสนอหน้าชั้นเรียน **ศิลปะ** ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบตามความคิดสร้างสรรค์ "เพลงทางม้าลาย" **คณิตศาสตร์** ฝึกฝนคาดคะเนความยาวระยะทาง 100 เมตร	**ภาษาไทย** พูดแสดงความรู้สึกในการขี่จักรยาน **สุขศึกษา** สนทนาวิธีป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานพร้อมบอกวิธีการขับขี่อย่างปลอดภัย **ภาษาอังกฤษ** อ่านและเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับการจราจรที่พบเห็นระหว่างการเดินทาง **ศิลปะ** วาดภาพระบายสีจักรยาน **คณิตศาสตร์** นำนักเรียนดูสถานที่จำลอง ให้แต่ละคนคาดคะเนความยาวทางสำหรับใช้ขี่จักรยานมาจนถึงขอบถนน จากนั้นใช้เครื่องมือวัดหาความคลาดเคลื่อน	**ภาษาไทย** หาข่าว บทความเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการนั่งซ้อนท้ายมานำเสนอหน้าชั้นแล้วตั้งคำถามให้เพื่อนตอบ สรุปเป็นผังความรู้ **สุขศึกษา** ดูวิดีทัศน์ ให้นักเรียนบอกวิธีการขับขี่และนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ **ภาษาอังกฤษ** ทบทวนคำศัพท์ แบ่งกลุ่มแต่งประโยคถาม-ตอบ ด้วยประโยค How do you go to school? I go to school by…….. **คณิตศาสตร์** ให้นักเรียนสอบถามเพื่อนๆเกี่ยวกับการเดินทาง เก็บข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบตาราง อภิปรายการขับขี่รถจักรยานที่ปลอดภัย **ศิลปะ** ดูวิดีทัศน์การขี่รถและซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ สนทนาจากการดูคลิป ดูภาพศิลปะงานปั้น แบ่งกลุ่มให้นักเรียนปฏิบัติงานปั้น

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป. 4

การเดินเท้าปลอดภัย	**การขี่จักรยานปลอดภัย**	**การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์**
สังคม บอกวิธีการข้ามถนนที่ปลอดภัย สร้างสถานการจำลองให้นักเรียนตามใบความรู้หยุด มอง ฟัง คิด **ศิลปะ** ร้องเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี อธิบายความหมายและสนทนาวิธีการปฏิบัติตนเป็นเด็กดี อ่านเนื้อเพลงใช้รถใช้ถนน ร้องเพลงร่วมกันและสนทนาเกี่ยวกับความหมายของเพลง **สุขศึกษา** สนทนาวิธีเดินทางมาโรงเรียน/อภิปรายว่าหากเกิดอุบัติเหตุขณะเดินมาโรงเรียนจะทำอย่างไร/บอกเครื่องมือและวิธีการปฐมพยาบาล/สรุปผังความคิด **คณิตศาสตร์** คิดคาดคะเนระยะทาง และวัดจริง อภิปรายคาดคะเนระยะทางและวัดจริง อภิปราย คาดคะเนระยะทางที่นักเรียนเดินกับถนนที่จะทำให้ปลอดภัย **ภาษาไทย** สนทนาเรื่องเส้นทางเดินไปกลับบ้านและทำแผนที่การเดินทาง/คุยพฤติกรรมเสี่ยงในการเดินข้ามถนน นำข้อสรุปมาเขียนเป็นกลอนสี่ **วิทยาศาสตร์** นำภาพการเคลื่อนที่แบบต่างๆให้นักเรียนดูให้นักเรียนแยกแรงที่เกิดจากการกระทำเหมือนกัน อภิปรายและสรุปหน้าชั้น **ภาษาอังกฤษ** อ่านบัตรคำ หัดออกเสียง road look step walk keep right can cannot green yellow red	**ภาษาไทย** ฟังเพลงจักรยานสีแดง/สนทนาเรื่องการป้องกันอันตรายจากการขี่จักรยาน เขียนเรื่องจากจินตนาการ "จักรยานสีแดง(สี...)" **คณิตศาสตร์** สอบถามวิธีการเดินทางของเพื่อนในชั้นนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง **วิทยาศาสตร์** ดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับอุบัติเหตุ แบ่งกลุ่มสังเกตการเกิดอุบัติเหตุแล้วนำเสนอหน้าชั้น ศึกษาใบงานเกี่ยวกับเครื่องหมายจราจร และสรุปการปฏิบัติตนในการขับขี่ **สังคมศึกษา** ดูวิดีทัศน์/สนทนาวิธีการมาโรงเรียน/บอกวิธีขี่จักรยานให้ปลอดภัย **ศิลปะ** วาดภาพรถจักรยานที่มีอุปกรณ์ถูกต้อง **สุขศึกษา** สนทนาเกี่ยวกับยานพาหนะที่นักเรียนรู้จัก ดูรูปจักรยานบอกความสำคัญและประโยชน์ในแต่ละส่วนของจักรยานได้ สรุปฟังความคิดเห็น **ภาษาอังกฤษ** ดูภาพจักรยาน บอกส่วนต่างๆและอ่านออกเสียง ทำใบงานบอกส่วนต่างๆของจักรยานตามภาพ	**ภาษาไทย** อ่านข่าวเหตุการณ์ วิเคราะห์สาเหตุอุบัติเหตุ/วิธีป้องกัน **คณิตศาสตร์** เขียนแผนภูมิรูปภาพ/แผนภูมิแท่งสำรวจนักเรียนในชั้นเกี่ยวกับอุบัติเหตุนำมาเขียนเป็นแผนภูมิแท่ง **วิทยาศาสตร์** เล่นเกมส์ขับรถแข่ง ศึกษาใบงานสรุปสิ่งที่ควรปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการใช้รถ สร้างข้อตกลงร่วมกัน **ภาษาอังกฤษ** ประโยคคำสั่ง/ขอร้อง slowly please, please stop here, please drive more slowly **สุขศึกษา** สนทนาการใช้ยานพาหนะมาโรงเรียน/บอกวิธีการขับขี่และซ้อนท้ายที่ปลอดภัย **ศิลปะ** แสดงท่าทางประกอบเพลงใช้รถใช้ถนน **สังคมศึกษา** การปฏิบัติตนในการขับขี่/ซ้อนท้าย ตอบแบบสำรวจการขับขี่รถจักรยานยนต์/ เล่าประสบการณ์ ดู VDO วิเคราะห์ภาพจาก VDO สรุปข้อปฏิบัติ

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.5

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
คณิตศาสตร์ ซักถามการเกิดอุบัติเหตุขณะเดินทางมาโรงเรียนในปีการศึกษา 55 ให้นักเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิแท่ง **ภาษาไทย** เขียนคำขวัญเกี่ยวกับการเดินเท้าปลอดภัย **สังคมศึกษา** ดูVDOการเกิดอุบัติเหตุจากการข้ามถนนวิเคราะห์สาเหตุ แบ่งกลุ่มศึกษาใบงานเรื่องการเดินเท้าปลอดภัย สรุปความรู้นำเสนอหน้าชั้น **ศิลปะ** ร้องเพลงเราข้ามถนน สนทนาความหมายเนื้อเพลง วาดภาพการข้ามถนนอย่างปลอดภัยตามจินตนาการและระบายสี **สุขศึกษา** ศึกษาใบความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุแบบต่างๆ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เขียนผังความคิด การปฐมพยาบาล เมื่อได้รับบาดเจ็บจากการเดินเท้า **วิทยาศาสตร์** เล่นเกมส์ แมวจับหนูเพื่อฝึกการใช้แรงเสียดทาน ทักษะในการวิ่งหยุดการพัง นำผลการเล่นมาอภิปรายเกี่ยวกับการใช้แรงจับกลุ่มอภิปรายเรื่ององค์ประกอบในการข้ามถนนให้ปลอดภัย ศึกษาใบงานเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับคนเดินเท้า และนำเสนอหน้าชั้น **ภาษาอังกฤษ**	**สังคมศึกษา** ดูวีดีทัศน์การขับขี่รถจักรยาน ศึกษาใบความรู้เรื่องจราจรสำหรับผู้ขับขี่รถจักรยาน แบ่งกลุ่มนักเรียนสำรวจสภาพรถจักรยานที่อยู่ในโรงเรียนนำเสนอผลงานกลุ่มแบ่งนักเรียนแสดงบทบาทการขับขี่รถจักรยานในถนนในโรงเรียน **ศิลปะ** วาดภาพการขี่จักรยานมาโรงเรียนตอนเช้าพร้อมระบายสี **ภาษาไทย** แบ่งกลุ่มแสดงความเห็นในประเด็นขี่อย่างไรให้ปลอดภัย ให้ตัวแทนกลุ่มรายงานหน้าชั้นร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ **คณิตศาสตร์** ซักถามอุบัติเหตุจากการขี่รถจักรยานปี 2555 นำข้อมูล จากการสำรวจมาคิดเป็นร้อยละ **สุขศึกษา** แบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการขับขี่รถจักรยานที่ถูกต้องและปลอดภัย ตัวแทนกลุ่มนำเสนอสรุปเป็นผังความคิด **วิทยาศาสตร์** ทดลองเตะลูกบอลอัดฝาผนังศึกษาใบงานเรื่องหมวกกันน็อคสรุปประโยชน์ของหมวกกันน็อค **ภาษาอังกฤษ** อ่านบัตรคำ ฝึกออกเสียงคำศัพท์ แบ่งกลุ่มตอบคำถามจากการฟังและอ่าน เรื่องการเดินเท้าอย่างปลอดภัย sit look stop walk keep right crosswalk	**สังคมศึกษา** ร้องเพลงใช้รถใช้ถนน สนทนาความหมายเนื้อเพลง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การขับขี่รถหรือซ้อนท้าย สรุปการปฏิบัติตนในการขับรถและนั่งซ้อนท้าย ศึกษาใบความรู้เรื่องกฎจราจร **คณิตศาสตร์** สำรวจข้อมูลนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียน โดยการขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานต์ปี 2555 มาคิดเป็นร้อยละนำเสนอข้อมูลในรูปแผนภูมิ **ภาษาไทย** เล่าข่าวการเกิดอุบัติเหตุและการสูญเสีย แจกใบความรู้เรื่องหลักการขับขี่รถจักรยานยนต์และการซ้อนท้ายอย่างปลอดภัย **สุขศึกษา** ดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับการขับขี่ และอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการขับขี่และซ้อนท้ายที่ปลอดภัยเขียนเป็นผังความคิด **วิทยาศาสตร์** ดูภาพหมวกกันน็อคและช่วยกันสรุปว่าชนิดใดป้องกันได้ดีที่สุด ศึกษาใบงานที่เกี่ยวกับกฎหมายจราจรที่บังคับคนเดินเท้า ผู้ขับขี่ และผู้ซ้อนท้าย สรุปผลข้อเสนอแนะวิธีปฏิบัติร่วมกันในสังคม **ภาษาอังกฤษ** พูดประโยคขอร้อง slowly please , please stop here, please drive more slowly

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
อ่านบัตรคำ ฝึกออกเสียงคำศัพท์ แบ่งกลุ่มตอบคำถามจากการฟังและอ่าน เรื่องการเดินเท้าอย่างปลอดภัย sit look stop walk keep right crosswalk		

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.6

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
ภาษาไทย เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพ ดูวิดีทัศน์ แบ่งกลุ่ม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเดินทางปลอดภัย สรุปเป็นผังความคิดนำเสนอหน้าห้อง สรุป **คณิตศาสตร์** อ่านแผนผังแสดงเส้นทาง ซักถามระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน วาดแผนผังเส้นทางการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนเสนอหน้าห้อง **ภาษาอังกฤษ** การอ่านออกเสียง อ่านข้อความกลุ่มคำเกี่ยวกับการเดินเท้าปลอดภัย look stop keep right keep left crosswalk นำป้ายจราจรมาถาม ว่าเคยเห็นหรือไม่ความหมายคืออะไร **สุขศึกษา** การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุจากการเดินเท้า ; สนทนาเกี่ยวกับวิธีการเดินทางมาโรงเรียน เล่าประสบการณ์เดินทางมาโรงเรียน สนทนาเรื่องการข้ามถนน ความรู้เรื่องจราจร สรุปความรู้เป็นแผนที่ความคิด **วิทยาศาสตร์** การเคลื่อนที่; เดินทางไปหาอาหาร วิธีการข้ามถนนให้ถูกกฎจราจร	**ภาษาไทย** เขียนเรียงความ เรื่องขี่รถอย่างไรให้ปลอดภัย **คณิตศาสตร์** ถามนักเรียนเกี่ยวกับอุบัติเหตุในการขับขี่รถจักรยานในปีที่ผ่านมา/แบ่งกลุ่มเก็บข้อมูล นักเรียนที่ขี่จักรยานมาเขียนแผนภูมิแท่ง **สุขศึกษา** สนทนาวิธีการขี่จักรยานปลอดภัย แสดงบทบาทสมมติ/สรุปองค์ความรู้ เขียนผังความคิด **ศิลปะ** วาดภาพการขี่จักรยานมาโรงเรียนตอนเช้า ระบายสีโดยใช้สีคู่ตรงข้าม **สังคมศึกษา** ดูวิดีทัศน์พฤติกรรมการขับขี่จักรยานที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับ พรบ.จราจรทางบก และพฤติกรรมที่ต้องปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย สรุปความรู้ **วิทยาศาสตร์** สนทนาข่าวการเกิดอุบัติเหตุ/ศึกษากฎหมายการขับขี่รถจักรยาน/รถจักรยานยนต์/ประเมินผลการ	**คณิตศาสตร์** สำรวจข้อมูลการเดินทางด้วยการขับขี่/นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ในแต่ละระดับชั้น เขียนกราฟ **ภาษาไทย** เล่าข่าวการเกิดอุบัติเหตุ/ครูให้ความรู้เรื่องการเดินทางโดยการขับขี่รถจักรยานยนต์ และซ้อนท้ายด้วยความปลอดภัย แบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็น นำเสนอหน้าชั้น สรุป **สังคมศึกษา** เหมือนเรื่องขับขี่รถจักรยานปลอดภัย (ดูวิดีทัศน์พฤติกรรมการขับขี่จักรยานยนต์ที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับ พรบ.จราจรทางบก และพฤติกรรมที่ต้องปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย สรุปความรู้) **ศิลปะ** จับกลุ่มคิดบทละคร เกี่ยวกับการขับขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์นำมาแสดงในชั่วโมงถัดไป **สุขศึกษา/พลศึกษา** สนทนาสาเหตุอุบัติเหตุ วิธีการป้องกัน/แบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นเรื่องการสูญเสีย สำรวจการเกิด

การเดินเท้าปลอดภัย	การขี่จักรยานปลอดภัย	การขับขี่และการซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์
	ปฏิบัติตามกฎหมาย/สร้างข้อตกลง **ภาษาอังกฤษ** ดูภาพจักรยาน บอกคำศัพท์ส่วนต่าง ๆอ่านออกเสียง	อุบัติเหตุจากสมาชิกในกลุ่ม นำเสนอแนวทางลดอุบัติเหตุ **วิทยาศาสตร์** ชมวิดีทัศน์เกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากการซ้อนท้ายจักรยานยนต์ หาข้อสรุปว่าเกิดจากอะไร สาเหตุเกิดจากสิ่งใด มีอะไรมาเกี่ยวข้องในการเกิดเหตุนั้น สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมนำมาจัดผังความคิด นำเสนอหน้าชั้นสรุปว่าถ้าไม่ต้องการให้เกิดอุบัติเหตุต้องทำอย่างไร **ภาษาอังกฤษ** สนทนาเกี่ยวกับการขับขี่/ซ้อนท้าย ฝึกพูดประโยคขอร้อง เช่น slowly please please stop here แสดงบทบาทสมมติ

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการจัดทำสนามจราจรจำลองภายในบริเวณโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดที่จอดรถจักรยานของเด็กนักเรียน นอกจากนี้ยังได้มีการสำรวจจุดเสี่ยงโดยคณะครู นักเรียนและกรรมการสถานศึกษา และได้เชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจมาให้ความรู้นักเรียนในระดับชั้น ป.1-6 เรื่องการขับขี่รถตามกฎจราจร

4. การจัดมาตรการและระบบในโรงเรียน

โรงเรียนได้มีการจัดมาตรการและระบบในโรงเรียน โดยการจัดระบบการเดินทางกลับบ้านของนักเรียนด้วยการจัดแถวเด็กเพื่อเดินทางกลับบ้านแยกตามวิธีการเดินทางกลับบ้านของเด็ก มีการจัดระบบการจราจรในโรงเรียนโดยการกำหนดทางเข้าออกที่ชัดเจน และในปีการศึกษา 2556 ได้มีการจัดลูกเสืออาสาจราจรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทุกวันที่ประตูด้านหน้าและด้านหลังโรงเรียนโดยมีคุณครูคอยควบคุม รวมถึงการจัดทำไฟกระพริบตั้งบริเวณที่ลูกเสืออาสาจราจรปฏิบัติงานบริเวณประตูด้านหน้าและด้านหลัง

5. ผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโรงเรียน

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางเพิ่มขึ้นจากการประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูได้สังเกตเห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยในการเดินทางมาโรงเรียนและกลับบ้านมากขึ้น

6. ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้บริหารแม้จะเพิ่งเข้ามารับตำแหน่งใหม่แต่ก็ให้ความสำคัญและมีการมอบหมายให้ครูแกนนำเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ครูแกนนำมีความตั้งใจที่จะดำเนินงานตามโครงการแม้ว่าจะมีข้อจำกัดหลายอย่าง

7. ปัญหาอุปสรรค

ครูมีภาระงานที่มาก เนื่องจากครู 1 คนสอนหลายวิชา / หลายสายชั้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางน้อย ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดทำยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนมากนัก

<u>ผลการดำเนินงานโรงเรียนสันป่าตอง (สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร)</u>

1. สถานการณ์การเดินทางของนักเรียน

โรงเรียนสันป่าตอง (สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร) เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหน้าติด ถนนสายเชียงใหม่-ฮอด ในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียน 981 คน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมาจากหลายท้องที่ซึ่งอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน นักเรียนจะเดินทางโดยการใช้พาหนะที่หลากหลาย ได้แก่ การเดินทางโดยการโดยสารรถยนต์ รถรับ-ส่งนักเรียนรายเดือน รถยนต์รับ-ส่งโดยผู้ปกครอง รถยนต์โดยสารประจำทาง รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และเดินเท้า ดังนี้

วิธีการเดินทาง	จำนวน(คน)
จักรยาน	1
จักรยานยนต์	145
รถยนต์ (รถเก๋ง,ปิคอัพ,รถตู้)	334

วิธีการเดินทาง	จำนวน(คน)
รถรับ-ส่งนักเรียน	478
รถประจำทาง	15
เดินเท้า	7
รวม	980 (ขาดข้อมูล 1 คน)

2. การจัดแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนสันป่าตอง(สุวรรณราษฎณ์วิทยาคาร) ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง โดยบูรณาการเข้ากับสาระวิชา ทั้งนี้ได้แบ่งการดำเนินงานตามสายชั้น ได้แก่ สายชั้นอนุบาล สายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6 โดยแต่ละสายชั้นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีเนื้อหา 3 เรื่องยกเว้นสายชั้นอนุบาลที่ทำเนื้อหารวม ๆเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง และมีรายละเอียดของเรื่องการเดินข้ามถนน สัญญานไฟ และการโดยสารรถ ดังนี้

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาล

ความปลอดภัยในการเดินทาง (6 ชม.)	
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	ทำท่าประกอบเพลงอย่างอิสระ“เพลงเดิน เพลงตำรวจจ๋า เพลงอย่าเหม่อมอง เพลงจะข้ามถนน”
กิจกรรมกลางแจ้ง	เล่นเกมสัญญาณไฟจราจร
กิจกรรมเกมการศึกษา	เล่นเกมสังเกตรายละเอียดของภาพ หาส่วนประกอบของภาพมาต่อให้สมบูรณ์
กิจกรรมเสริมประสบการณ์	ให้อาสาสมัครออกมาเล่าประสบการณ์การปฏิบัติตนในการขึ้น-ลงรถยนต์ รถรับส่งนักเรียน รถจักรยานยนต์ เล่นบทบาทสมมติเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการโดยสารที่ไม่ถูกวิธีและถูกวิธี
กิจกรรมสร้างสรรค์	สนทนาซักถามเกี่ยวกับการโดยสารรถยนต์ให้ปลอดภัยหรือซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ให้ปลอดภัย วาดภาพตามจินตนาการขณะที่ตนเองกำลังโดยสารรถยนต์ จักรยานยนต์ นำผลงานมาเล่าให้ครูและเพื่อนฟัง
กิจกรรมเสรี	เตรียมสื่อของเล่นเพื่อให้เด็กเลือกเล่นตามความสนใจ 4 มุม 1) ของเล่นจำลองเกี่ยวกับการเดินทาง 2) บล็อกไม้รูปทรงต่าง ๆ 3) เลโก้รูปทรงต่าง ๆ 4) ดินน้ำมัน กระดาษแข็ง หรือจานรองปั้น

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.1

การเดินอย่างปลอดภัย	**เครื่องหมายและสัญญาณจราจร**	**การโดยสารรถ**
ภาษาไทย พูดแสดงความคิดเห็นในการเดินอย่างปลอดภัย อ่านชื่อเครื่องหมายจราจร เขียนชื่อเครื่องหมายจราจรและแต่งประโยค **สุขศึกษาและพลศึกษา** สนทนา เล่าประสบการณ์ วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุ และสรุปวิธีการป้องกัน และปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทางเท้า **ศิลปะ** เล่นเกม ดูภาพการข้ามถนนและแสดงความคิดเห็น ร้องเพลงข้ามถนนและคิดท่าประกอบเพลง	**การงาน** สืบค้นเครื่องหมายจราจร จากอินเตอร์เน็ต และใช้โปรแกรมในการวาดภาพเครื่องหมาย **ภาษาอังกฤษ** สนทนาสิ่งที่พบเห็นบนท้องถนนและเรียนรู้คำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ	**สังคมศึกษา** มารยาทในการขึ้น-ลงรถ

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.2

เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	**การโดยสารยานพาหนะประเภทต่าง ๆอย่างปลอดภัย**	**กฎ ระเบียบ วินัยในการโดยสารรถ**
สังคมศึกษา สนทนาถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามป้ายสัญญาณจราจรและฝึกปฏิบัติตามป้ายสัญญาณ **ศิลปะ** เล่นเกมทำตามคำสั่งเกี่ยวกับท่าทางการใช้รถ อ่านเนื้อเพลง ร้องเพลงและคิดท่าทางประกอบ สนทนาความหมายของเพลงเกี่ยวกับวิธีการข้ามถนนที่ถูกต้อง **คณิตศาสตร์** วัดความยาวและคาดคะเนความยาวของป้ายจราจร **การงาน** สนทนาเกี่ยวกับความหมายและวิธีการทำป้ายจราจร แบ่งกลุ่มให้นักเรียนประดิษฐ์ป้ายจราจร	**ภาษาอังกฤษ** ให้นักเรียนดูยานพาหนะจำลอง ซักถามว่าเคยเห็นไหม ให้นักเรียนออกมาหยิบบัตรคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ อ่านออกเสียง สนทนาเกี่ยวกับความหมาย **สุขศึกษา** ทบทวนเครื่องหมายและสัญญาณจราจร มารยาทในการโดยสารรถยนต์ รถประจำทาง รถจักรยานยนต์ครูนำเครื่องหมายและสัญญาณจราจรไปวางบริเวณสนามหญ้า กำหนดสถานการณ์นักเรียนปฏิบัติตาม และร่วมกันสรุป	**ภาษาไทย** เขียนตามคำบอกเกี่ยวกับสัญญาณจราจร ทำใบงาน จับคู่เครื่องหมายและสัญญาณป้ายจราจร กับ วิธีปฏิบัติสังคม ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ วินัย และการปฏิบัติตนในการโดยสารยานพาหนะ ศึกษาใบความรู้ สรุป และเขียนบรรยายภาพ

เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	การโดยสารยานพาหนะประเภทต่าง ๆอย่างปลอดภัย	กฎ ระเบียบ วินัยในการโดยสารรถ
วิทยาศาสตร์ โครงงานสืบค้นข้อมูลเรื่องสัญลักษณ์เครื่องหมายจราจร		

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.3

ความปลอดภัยในการโดยสารรถและขับขี่รถจักรยาน	เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	กฎ ระเบียบ วินัยจราจรที่ควรทราบ
สังคมศึกษา ให้นักเรียนเล่าเรื่องการโดยสารสรถรับ-ส่งของนักเรียน นำเสนอแนวทางในการโดยสารรถรับ-ส่งอย่างมีมารยาทที่มี ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เขียนผังความคิด **สุขศึกษา** นำรูปและข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการขี่จักรยานให้นักเรียนดูและร่วมแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ แบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติในการขี่จักรยาน ทำใบงาน ให้ตัวแทนมานำเสนอ สรุปความรู้และให้นักเรียนจัดทำแผ่นพับ	**ภาษาไทย** -นำป้ายมาให้นักเรียนดู สนทนาแลกเปลี่ยนความเห็น แบ่งกลุ่มฝึกอ่านความหมาย ส่งตัวแทนมาอ่านหน้าห้องเขียนคำอ่านและร่วมกันสรุป -ครูทบทวนการอ่านสัญญาณไฟจราจรและความหมาย แบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้ ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นและแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกันสรุปและทำใบงาน **ภาษาอังกฤษ** สนทนาถึงการเดินทางบนท้องถนนว่าเคยพบเห็นป้าย สัญลักษณ์อะไรบ้างดูป้ายเครื่องหมายจราจรและอภิปรายความหมาย อ่านคำภาษาอังกฤษจากบัตรคำที่เกี่ยวกับป้าย แบ่งกลุ่มเล่นเกม Road fun และให้นักเรียนทำใบงาน **คณิตศาสตร์** วัดความยาวและคาดคะเนความยาวของป้ายจราจร **การงาน** ประดิษฐ์ป้ายจราจร สนทนาเกี่ยวกับความหมายของป้าย	**ศิลปะ** เล่นเกมทำตามคำสั่งโดยใช้ภาษาท่าทางอ่านเนื้อเพลง ร้องเพลงและคิดท่าทางประกอบ สนทนาความหมายของเพลงเกี่ยวกับวิธีการข้ามถนนที่ถูกต้อง

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป. 4

การเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน	เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	กฎ ระเบียบ วินัยจราจรของผู้ขับขี่
สังคมศึกษา กำหนดประเด็นในการเก็บข้อมูล	**การงาน** สนทนาเกี่ยวกับการเดินทางระหว่าง	**สุขศึกษา** แบ่งกลุ่มให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าว

การเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน	เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	กฎ ระเบียบ วินัยจราจรของผู้ขับขี่
เกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนชั้น ป. 4 และให้นักเรียนไปเก็ยข้อมูลและจัดทำรายงานการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 **คณิตศาสตร์** ให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระยะทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4และจัดทำเป็นแผนภูมิแท่ง **ศิลปะ** วาดภาพระบายสีแผนที่การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 **วิทยาศาสตร์** แบ่งกลุ่มนักเรียนเก็บข้อมูลการเดินทางมาโรงเรียนตามแบบบันทึกศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูล สรุปและระบุข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการเดินทางที่ปลอดภัย วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อนๆที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ศึกษา	บ้านมาโรงเรียน พบเห็นป้ายสัญลักษณ์อะไร แบ่งกลุ่มให้นักเรียนประดิษฐ์ป้ายจากวัสดุเหลือใช้ **ภาษาต่างประเทศ** นักเรียนดูรูปและร่วมสนทนาถึงความหมายของสัญลักษณ์เครื่องหมายป้ายจราจร ฝึกการออกเสียงคำศัพท์กลุ่มคำ ประโยคที่ถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์เครื่องหมายป้ายจราจร แสดงบทบาทสมมติฝึกถาม – ตอบเลียนแบบบทสนทนา	เกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากการดื่มสุรานำเสนแ และจัดทำเป็นสมุดข่าว **ภาษาไทย** นำข่าวที่เรียนจากวิชาสุขศึกษามาแสดงความเห็น เขียนคำขวัญรณรงค์เรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.5

ความปลอดภัยในการสัญจรบนถนน (6 ชม.)	สัญญาณจราจรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (8 ชม.)	อุบัติเหตุและการสูญเสีย (12 ชม.)
ศิลปะ (1 ชม.) ฟังเพลงข้ามถนน สนทนาถามตอบเพื่อนำเข้าสู่เนื้อหา ฝึกร้องเพลงข้ามถนน ให้นักเรียนบอกว่าเพลงนี้ต้องการสื่ออะไรให้กับผู้ฟังและสรุปความรู้ **ภาษาไทย (2 ชม.)** นำภาพให้นักเรียนดู สนทนาซักถามความเห็นเรื่องการข้ามทางม้าลายและสะพานลอย คัดลายมือเพลงข้าม	**คณิตศาสตร์ (2 ชม.)** สนทนาซักถามการเดินทางของนักเรียนว่าเคยเห็นป้ายสัญลักษณ์หรือไม่ ให้นักเรียนยกตัวอย่างป้ายครูให้นักเรียนดูลักษณะป้ายอธิบายว่ามี 2 ประเภท และสนทนาถึงรูปร่างลักษณะป้าย แบ่งกลุ่มจัดทำเครื่องหมายจราจร **สังคมศึกษา (2 ชม.)** ดูเครื่องหมายจราจรแบบต่างๆ	**คณิตศาสตร์ (2 ชม.)** การเขียน-อ่านสถิติการเกิดอุบัติเหตุ โดยการสำรวจสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากการเดินทางบนถนน แยกตามอายุ นำเสนอเป็นแผนภูมิแท่ง **ภาษาอังกฤษ (2 ชม.)** Accident and wastage **สังคมศึกษา (2ชม.)** ดูภาพอุบัติเหตุ อภิปรายสาเหตุ

ความปลอดภัยในการสัญจรบนถนน (6 ชม.)	สัญญาณจราจรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (8 ชม.)	อุบัติเหตุและการสูญเสีย (12 ชม.)
ถนน **สังคมศึกษา (2 ชม.)** นำภาพคนข้ามทางม้าลายและสะพานลอยให้นักเรียนดูและอภิปรายแสดงความคิดเห็น ให้อาสาสมัครออกมาเล่าประสบการณ์การข้ามถนนตรงสะพานลอย แบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตนในการข้ามสะพานลอยและข้ามถนนตรงทางข้ามม้าลาย ฝึกแสดงบทบาทสมมตินำเสนอหน้าชั้น นำนักเรียนไปดูทางม้าลายหน้าโรงเรียน ร่วมกันอภิปรายและสรุป **ภาษาอังกฤษ (1 ชม.)** นำภาพคนข้ามทางม้าลายและสะพานลอยให้นักเรียนดู สนทนาถาม-ตอบ ถามคำศัพท์ภาษาอังกฤษของคำว่า ทางม้าลายและสะพานลอย ค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่กำหนด สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอฝึกพูดประโยคแนะนำในการข้ามถนนที่สะพานลอยหรือตรางทางม้าลาย	อภิปรายซักถาม แบ่งกลุ่มศึกษาป้ายจราจรและสัญลักษณ์มือจราจร ฝึกปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญญาณมือ นำเสนอหน้าชั้นเรียน สรุปผลดีและผลเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรและสัญญาณมือ อภิปรายต่อถึงหน้าที่พลเมืองที่ต้องปฏิบัติตามกฎเพื่อความปลอดภัย **ภาษาอังกฤษ (2 ชม.)** นำภาพสัญลักษณ์จราจรให้นักเรียนดูอภิปรายซักถาม ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์และเขียนไว้ใต้ภาพ สุ่มนักเรียนออกมานำเสนออ่านคำศัพท์ฝึกวาดภาพและเขียนคำศัพท์ **ภาษาไทย (2 ชม.)** นำภาพเครื่องหมายและสัญลักษณ์จราจรให้นักเรียนดู สนทนาซักถามและแสดงความคิดเห็นว่าเครื่องหมายมีประโยชน์อย่างไร ให้นักเรียนดูหนังสือพิมพ์ อ่านบทความเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ อภิปรายสาเหตุของอุบัติเหตุ แบ่งกลุ่มคุยเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียในการปฏิบัติตามเครื่องหมายเขียนเรื่องตามจินตนาการ	ความสูญเสียและการป้องกัน แบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้ จัดทำผังความคิดเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ นำเสนอผังความคิด แสดงบทบาทสมมติ สรุปการป้องกันอุบัติเหตุ **สุขศึกษา (2 ชม.)** ชมวิดีโอคลิป อภิปรายการเกิดอุบัติเหตุ แบ่งกลุ่มอภิปรายและวิเคราะห์สาเหตุ ผลเสีย และวิธรการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ นำข้อมูลมานำเสนอ สรุปและจัดทำแผนผังความคิด **วิทยาศาสตร์ (2 ชม.)** แรงเสียดทาน

ตารางสรุปแผนการจัดการเรียนรู้ระดับชั้น ป.6

เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	การขับขี่จักรยาน	การโดยสารยานพาหนะ
สังคมศึกษา -นำภาพอุบัติเหตุให้นักเรียนดูและชวนสนทนา สุ่มนักเรียนมาเล่าประสบการณีในการเดินทาง ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่พบเห็น แบ่งกลุ่มนักเรียนสืบค้นเครื่องหมายและป้ายตามประเภท และส่งตัวแทน	**สุขศึกษา** -สอบถามนักเรียนว่าใครขี่จักรยานเป็น แนะนำวิธีการปฏิบัติตนในการขับขี่จักรยานที่ถูกต้อง ศึกษาใบความรู้ นำเสนอหน้าชั้นและสรุปความรู้ -สอบถามนักเรียนว่าทราบกฎจราจร	**สุขศึกษา** -ดูภาพอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ วิเคราะห์สาเหตุ แบ่งกลุ่มบอกพฤติกรรมในการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย ศึกษาใบความรู้ วิธีการปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยในการขับขี่

เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	**การขับขี่จักรยาน**	**การโดยสารยานพาหนะ**
กลุ่มมารายงานหน้าชั้น -ครูทบทวนเรื่องเครื่องหมายที่เคยเรียนมา ซักถามเกี่ยวกับเครื่องหมายบนพื้นถนน แบ่งกลุ่มให้นักเรียนศึกษาเส้นทางการใช้รถในชีวิตประจำวันแล้วรวบรวมเครื่องหมายบนพื้นถนน ส่งตัวแทนมานำเสนอหน้าชั้น **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** -สนทนาเกี่ยวกับการเดินทางและเครื่องหมายจราจรที่รู้จัก ศึกษาใบความรู้ สรุปและนำเสนอหน้าชั้น -นักเรียนเล่าประสบการณ์ สาธิตการแสดงสัญญาณจราจร และฝึกปฏิบัติการใช้สัญญาณจราจร **ภาษาอังกฤษ** -บอกเครื่องหมายจราจรเป็นภาษาอังกฤษ อ่านออกเสียงและแต่งประโยคเกี่ยวกับเครื่องหมายจราจร	สำหรับผู้ขับขี่จักรยานหรือไม่ แบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้ นำเสนอหน้าชั้นและร่วมกันสรุป -ดูภาพอุบัติเหตุการการขับขี่จักรยานและวิเคราะห์สาเหตุ แบ่งกลุ่มบอกพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัยและนำเสนอหน้าชั้น ศึกษาใบความรู้และทำใบกิจกรรม **ภาษาอังกฤษ** ดูภาพรถจักรยาน ค้นตำศัพท์ของส่วนต่างๆเป็นภาษาอังกฤษ ศึกษาใบความรู้ Diagram bicycle จับคู่ถามตอบ สุ่มนำเสนอหน้าชั้น **ภาษาไทย** -อ่านจับใจความสำคัญเรื่องการขับขี่จักรยานและ พรบ.การจราจรทางบก -นักเรียนเล่าประสบการณ์ในการขับขี่จัรยานที่ไม่ปลอดภัย อภิปรายแสดงความเห็น ศึกษาใบความรู้ จัดทำป้ายประกาศ	-ดูภาพอุบัติเหตุจากการโดยสารรถยนต์ วิเคราะห์สาเหตุ แบ่งกลุ่มบอกพฤติกรรมในการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย ศึกษาใบความรู้ วิธีการปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยในการโดยสารรถยนต์ -ดูภาพการโดยสารรถประจำทางไม่ปลอดภัย วิเคราะห์ว่าหากปฏิบัติดังกล่าวจะเกิดอะไร แบ่งกลุ่มบอกพฤติกรรมการโดยสารรถไม่ปลอดภัย ศึกษาใบความรู้เรื่องการโดยสารรถประจำทาง **ภาษาอังกฤษ** สนทนาวิธีการเดินทางทาโรงเรียน คำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับยานพาหนะ จับคู่นักเรียนถาม-ตอบเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียน **ภาษาไทย** แต่งกลอนสุภาพเกี่ยวกับการโดยสารยานพาหนะที่ถูกต้องปลอดภัย **คณิตศาสตร์** ฝึกการเขียนและอ่านทิศ ศึกษาและฝึกวิธีการอ่าน การอธิบายเส้นทางการเดินทาง เขียนแผนที่ แสดงเส้นทางการเดินจากบ้านมาโรงเรียนโดยคำนึงถึงความปลอดภัย

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนได้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและจัดเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยภายในโรงเรียนให้แก่นักเรียน เช่น ทางม้าลาย ป้ายสัญลักษณ์จราจรต่างๆ โรงเรียนได้จัดระเบียบรถรับส่งด้านหลังโรงเรียน โดยจัดพื้นที่จอดที่ชัดเจนและเป็นระเบียบ

4. การจัดมาตรการและระบบในโรงเรียน

โรงเรียนมีการจัดระบบการกลับบ้านของเด็กที่กลับโดยรถรับ-ส่งโดยให้เด็กรออยู่ในบริเวณโรงเรียน และให้คนขับรถรับส่งเข้ามารับเด็กในโรงเรียน

5. ผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโรงเรียน

จากการประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ครูได้สังเกตเห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยในการเดินทางกลับบ้านมากขึ้นและลดความเสี่ยงในการรอรถรับส่งในช่วงเย็นมากขึ้นด้วย

6. ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้ความสนใจ มีการบริหารจัดการให้มีการดำเนินงานในโรงเรียนและติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ ระบบภายในโรงเรียนในเรื่องการมีครู 1 คน สอน 1 ชั้น ในระดับประถมต้น และครู 1 คน สอน 1 วิชา ในระดับประถมปลายทำให้ครูมีโอกาสในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และดำเนินงานได้จริง อีกทั้งคณะครูมีความสามารถในการออกแบบหลักสูตร และมีระบบการประสานงานภายในโรงเรียนที่ดี มีการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอจึงทำให้การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้มีความก้าวหน้ามาก

7. ปัญหาอุปสรรค

ครูแกนนำที่รับผิดชอบมีงานที่ต้องรับผิดชอบหลายโครงการทำให้มีภาระงานที่ค่อนข้างหนัก นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดมาตรการและระบบสำหรับนักเรียนที่เดินทางมาโดยรถรับ-ส่งในช่วงเช้าที่เด็กมาโรงเรียน และยังไม่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนกับผู้ประกอบการขับรถรับ-ส่งแม้ว่าจะมีเด็กนักเรียนจำนวนมากที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยรถรับส่งก็ตาม อีกทั้งรถรับ-ส่งที่มารับนักเรียนนั้นรับส่งนักเรียนหลายโรงเรียนจึงเป็นข้อจำกัดของโรงเรียนในการทำงานร่วมกับผู้ประกอบการขับรถรับ-ส่ง

บทที่ 3

ภาพรวมความก้าวหน้าข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. ความก้าวหน้าโดยรวม

1.1 การสำรวจวิธีการเดินทางไปกลับของนักเรียน

ทั้ง 4 โรงเรียน มีการสำรวจวิธีการเดินทางไปกลับของนักเรียน โดยมูลนิธิฯได้จัดทำเครื่องมือสำรวจการเดินทางของนักเรียน โดยประยุกต์แนวทางมาจากเครื่องมือของศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและการบาดเจ็บในเด็ก และได้เพิ่มเติมบางส่วน พบว่าทุกโรงเรียนสามารถดำเนินงานสำรวจวิธีการเดินทางไปกลับของนักเรียนได้ค่อนข้างดี บางโรงเรียนได้นำข้อมูลดังกล่าวนำเสนอในรูปแบบ clip วิดีโอ ทำให้เห็นภาพความเสี่ยงของนักเรียนได้ค่อนข้างชัดมาก ในการนำไปใช้ต่อในปีการศึกษาต่อไป พบว่ามี 2 โรงเรียน ที่มีการดำเนินงานต่อเนื่องในการสำรวจการเดินทางของนักเรียน แต่มีการสำรวจที่แตกต่างจากรอบแรก คือ สำรวจวิธีการเดินทางโดยยานพาหนะ อาทิ มาโดยการเดินเท้า การขับขี่จักรยาน / จักรยานยนต์ มากับผู้ปกครอง อาจจะไม่มีการสำรวจละเอียดเหมือนรอบแรกที่มูลนิธิฯให้ทำ

<u>ข้อค้นพบเรื่องการสำรวจวิธีการเดินทางไปกลับของนักเรียน</u>

จากการที่โรงเรียนนำแบบสำรวจวิธีการเดินทางไปกลับของนักเรียนไปสำรวจ ทำให้โรงเรียนได้เห็นถึงความเสี่ยงของเด็กต่อการเดินทาง โดยเฉพาะครูที่ทำหน้าที่สำรวจ มีโรงเรียนที่นำเสนอข้อมูลการเดินทางของนักเรียนในรูปแบบ clip วีดีโอ ซึ่งพบว่า เป็นสื่อที่ช่วยขยายความตระหนักในวงกว้างได้ค่อนข้างดี อีกทั้งการนำเสนอด้วย clip วิดีโอ จะช่วยให้ผู้ชมเห็นถึงพฤติกรรมการขับขี่หรือพฤติกรรมการเดินทางไปกลับของนักเรียนที่มีความเสี่ยงได้ค่อนข้างชัด

<u>ข้อเสนอแนะต่อการสำรวจวิธีการเดินทาง</u>

ในการสำรวจการเดินทางไปกลับของนักเรียน โดยสำรวจเพียงแค่ยานพาหนะที่นักเรียนใช้จะทำให้เห็นข้อมูลเฉพาะเรื่องเดียว แต่หากโรงเรียนสามารถลงรายละเอียดของการเดินทางได้มากขึ้น จะช่วยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ค่อนข้างชัด เช่น เด็กเดินทางมาโดยยานพาหนะต่างๆ ตามลำพัง หรือ ไม่ หากมีผู้เดินทางมาด้วย เป็นการเดินทางมากับพี่น้อง เพื่อน หรือผู้ปกครอง รวมถึงระยะทางในการเดินทางไปกลับบ้านโรงเรียนของนักเรียนมากน้อยแค่ไหน

เส้นทางในการเดินทางไปกลับบ้านของนักเรียนผ่านถนนใหญ่หรือไม่ หรือเส้นทางคดเคี้ยง หรือมีขอบทางหรือไม่ เป็นต้น

1.2 หลักสูตร

ทั้ง 4 โรงเรียน มีการบูรณาการเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน โดยบางโรงเรียนทำ 3 เรื่องในแต่ละระดับชั้นและ บางโรงเรียนทำ 1 เรื่องในแต่ละระดับชั้น บางโรงเรียนเห็นว่าในช่วงทดลองทำนั้น การลองทำ 1 เรื่องในแต่ละระดับชั้นนั้นมีความเป็นไปได้มากกว่า เนื่องจากไม่เบียดเวลาการเรียนของเด็กมากเกินไป และครูสามารถคิดและวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีกว่า หลังจากการทดลองทำ 1 เรื่องแล้ว อาจจะมีการขยายออกไปเป็น 2 -3 เรื่องได้ต่อไป เรื่องทีโรงเรียนทำมาก ได้แก่ 1.กฎจราจรและสัญญาณ/เครื่องหมายจราจร 2.การเดินเท้า 3.การโดยสารรถ 4.การขับขี่รถจักรยาน/จักรยานยนต์ 5. อุปกรณ์นิรภัย ในเรื่องอุปกรณ์นิรภัยพบว่ามีเรื่องหมวกนิรภัยเพียงอย่างเดียว

<u>ข้อค้นพบในเรื่องเนื้อหาหลักสูตร</u>

เนื้อหา ในเรื่องเนื้อหาหลักสูตรนั้น โดยส่วนใหญ่พอจะจัดกลุ่มตามช่วงชั้นได้ดังนี้

1) ช่วงชั้นอนุบาล ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่เรื่องป้าย / สัญลักษณ์จราจรง่ายๆ การเดินเท้า การโดยสารรถ
2) ช่วงชั้นประถมต้นจะคล้ายกับช่วงชั้นอนุบาล คือ ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่เรื่องป้าย / สัญลักษณ์จราจรง่ายๆ การเดินเท้า การโดยสารรถ
3) ช่วงชั้นประถมปลายเริ่มมีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎจราจร การขับขี่ และอุบัติเหตุส่วนเรื่องที่มีเหมือนกับช่วงชั้นอนุบาลและประถมต้น คือ การเดินเท้าและการโดยสารรถ พบว่าในช่วงชั้นนี้ เด็กนักเรียนจะเริ่มขับขี่รถจักรยานยนต์ แม้ว่าจะไม่ได้ขับขี่มาโรงเรียน แต่นักเรียนขับขี่ในชีวิตประจำวันจากบ้านไปยังสถานที่ต่างๆ เนื่องจากในต่างจังหวัด โดยเฉพาะนอกอำเภอเมือง ระบบการขนส่งสาธารณะยังไม่ดีเท่าที่ควร ประชาชนรวมถึงเด็กนักเรียน จึงมักเดินทางโดยวิธีการขับขี่รถจักรยานยนต์
4) ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในช่วงชั้นนี้ จะไม่มีเรื่องการเดินเท้า เรื่องที่มีเหมือนกับช่วงชั้นประถมปลาย คือ เรื่องกฎจราจรการขับขี่อุบัติเหตุ และ การ

โดยสารรถ เรื่องที่มีเพิ่มมาจากช่วงชั้นอื่น คือ ลูกเสือจราจร และ การปฐมพยาบาล

<u>ข้อค้นพบในเรื่องวิธีการจัดการเรียนรู้</u>

- จากการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าทุกโรงเรียนจะมีแนววิธีการจัดการเรียนรู้ที่สรุปได้ ดังนี้

● ขั้นเกริ่นนำ / นำเข้าสู่บทเรียน

<u>เทคนิค</u> - ชวนคุย (สนทนา ซักถาม) และให้นักเรียนเล่าหน้าชั้น

-ใช้สื่อ (clip/ภาพข่าว) และให้นักเรียนแสดงความเห็น / ชวนวิเคราะห์สาเหตุ

●ขั้นเนื้อหา

<u>เทคนิค</u> -ใบความรู้ / ครูอธิบายความรู้ที่ต้องการให้นักเรียนรู้

- ใบงาน (ใบงานทำในห้องเรียน , ใบงานให้ไปสังเกต/สำรวจนอกห้องเรียน)และนำเสนอ

- กิจกรรม (เพลง / เกม / วาดรูป / ประดิษฐ์)

●ขั้นสรุป

<u>เทคนิค</u> ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ตามหัวข้อนั้นๆ

●ขั้นต่อยอด

<u>เทคนิค</u> นักเรียนขยายผลความรู้สู่ผู้อื่น (สื่อรณรงค์ , พี่สอนน้อง)

โรงเรียนส่วนใหญ่จะจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นเกริ่นนำ ไปจนถึงขั้นสรุป มีเพียง 1 โรงเรียนที่ไปสู่ขั้นต่อยอด โดยให้พี่นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาสอน/เผยแพร่ให้รุ่นน้องได้รับรู้ ซึ่งพี่ได้ออกแบบกิจกรรมด้วยตัวเอง การจัดการเรียนรู้ที่ไปจนถึงขั้นต่อยอดจะช่วยให้นักเรียนมีความสนุก สนใจ และเรียนรู้ในเนื้อหาที่เรียนได้ดีกว่า

<u>ข้อค้นพบในเรื่องระบบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้</u>

ระบบการแบ่งภารกิจครูในโรงเรียน โรงเรียนทั้ง 4 โรง มีระบบการแบ่งภารกิจครูในโรงเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการบูรณาการหลักสูตร ดังนี้

1) <u>โรงเรียนที่มีระบบการสอนแบบที่ ครู 1 คนสอน 1 สายชั้น</u> การวางแผนการบูรณาการเรื่องความปลอดภัยเข้าไปในหลักสูตรนั้น ครูแต่ละสายชั้นจะคิดแยกแต่ละสายชั้นซึ่งพบว่าการคิดแบบแยกสายชั้นมีข้อดี คือ ช่วยให้เนื้อหาและวิธีการมีความชัดเจนมากขึ้น มีการเรียงลำดับวิชาที่ต้องเริ่มก่อน เริ่มหลัง การวางแผนค่อนข้างรอบคอบ และคาดหวังผลได้ค่อนข้างดี การจัดการเรียนรู้ในแต่ละสาระและแต่ละสายชั้นจะไม่ค่อยซ้ำซ้อนกัน แต่ข้อเสีย คือ การเชื่อมโยงระหว่างสายชั้นจะน้อย
2) <u>โรงเรียนที่มีระบบการสอนแบบที่ ครู 1 คนสอนหลายสายชั้น/หลายวิชา</u> การวางแผนบูรณาการเรื่องความปลอดภัยเข้าไปในหลักสูตรนั้น ครูจะคิดร่วมกันเป็นช่วงชั้น ทั้งนี้ข้อดีของการคิดเป็นช่วงชั้น คือ ครูสามารถคิดทีเดียว และนำไปใช้ได้ทั้ง 3 สายชั้น ในขณะที่ข้อเสีย คือ การเชื่อมโยงในสายชั้นตัวเองจะน้อย บางครั้งอาจมีวิธีการสอนที่ซ้ำซ้อน โดยเฉพาะในวิชาเดียวกันแต่คนละสายชั้น และ การสอนจะไม่ร้อยเรียง อีกทั้งครูไม่สามารถลงรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ได้มากนั้น เนื่องจากต้องคิดกับหลาย ๆสายชั้น หรือ ในหลายวิชา

หากพิจารณาโดยละเอียดแล้ว พบว่า การที่โรงเรียนมีระบบการสอนแบบที่ครู 1 คน สอน 1 สายชั้น จะเอื้อต่อการบูรณาการเรื่องความปลอดภัยเข้าสู่หลักสูตรได้ดีกว่า แต่ต้องไปวางแผนแก้ไขให้แต่ละสายชั้นมีการเชื่อมโยงกัน และ ไต่ระดับจากง่าย สู่ยาก

<u>ข้อค้นพบในเรื่องการประเมินผล</u>

จากการดำเนินงานของโรงเรียนทั้ง 4 โรง พบว่า การประเมินผลยังไม่มีความชัดเจน ส่วนใหญ่โรงเรียนจะบอกได้ในภาพรวมว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นจากการสังเกต

<u>ข้อเสนอแนะต่อเรื่องหลักสูตร</u>

1. ในเรื่องเนื้อหา โดยส่วนใหญ่โรงเรียนจะคิดเนื้อหาหลักที่สอดคล้องกับสถานการณ์การเดินทางของนักเรียน และ สอดคล้องกับวัยของนักเรียน อาทิ นักเรียนอนุบาล-ประถมต้น เน้นการเดิน

เท้า การโดยสารรถ รวมถึงสัญญาณไฟจราจร นักเรียนประถมปลาย-มัธยมต้น เน้นการขับขี่การโดยสารรถ กฎหมายจราจร แต่พบว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ยังเป็นเนื้อหาทั่วไป เป็นเนื้อหากลาง ๆ เช่น การสอนเรื่องป้ายหรือสัญลักษณ์จราจร มักจะสอนสัญลักษณ์ทั่วไป ทั้งนี้หากโรงเรียนสามารถออกแบบเนื้อหาและวัตถุประสงค์ให้ละเอียดและชัดเจนขึ้น จะสอดคล้องกับสถานการณ์ของนักเรียนมากขึ้น อาทิ หากเป็นโรงเรียนที่อยู่บริเวณทางโค้ง ควรให้เด็กได้เรียนรู้สัญลักษณ์จราจร/ป้ายที่เกี่ยวกับทางโค้ง และ เข้าใจถึงความโค้ง/ชัน ของถนน ที่ส่งผลต่อความปลอดภัยและการโดยสารในเส้นทางคดเคี้ยวในยานพาหนะต่าง ๆควรทำอย่างไรให้ปลอดภัย เป็นต้น

2. ในเรื่องวิธีการจัดการเรียนรู้ หากจะบูรณาการเข้าไปในหลักสูตร ควรจะดำเนินงานเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 หากใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นตัวตั้ง ควรจะทำวัตถุประสงค์ 2 ส่วน คือ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามสาระนั้นๆ และ 2)วัตถุประสงค์ในเรื่องความปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้ผลลัพธ์สอดคล้องกับเรื่องเป้าหมายเรื่องการเดินทางที่ปลอดภัยของนักเรียนมากขึ้นดังตาราง ต่อไปนี้

สาระวิชา	**มาตรฐาน**	**ตัวชี้วัด**	**วัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด**	**วัตถุประสงค์เรื่องความปลอดภัย**	**วิธีการจัดการเรียนรู้**	**การประเมินผล**

2.2 หากไม่ใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นตัวตั้ง แต่ใช้เรื่องความปลอดภัยเป็นตัวตั้ง ควรกำหนดวัตถุประสงค์หลักในเรื่องความปลอดภัยให้ชัดเจน แล้วออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แล้วจึงมาดูว่าแต่ละสาระวิชามีตัวชี้วัดใดสามารถผนวกเข้ากับการเรียนการสอนนี้ได้ ดังตารางต่อไปนี้

เรื่อง	**วัตถุประสงค์เรื่องความปลอดภัย**	**วิธีการจัดการเรียนรู้**	**สอดคล้องกับสาระวิชา**	**สอดคล้องกับมาตรฐาน**	**สอดคล้องกับตัวชี้วัด**	**การประเมินผล**

3. ในเรื่องการประเมินผล

โรงเรียนควรมีการออกแบบการประเมินผลที่ชัดเจนขึ้น โดยอาจเทียบเคียงกับการสำรวจสถานการณ์การเดินทางของนักเรียนในเรื่องพฤติกรรมในช่วงต้นปีการศึกษา กลางปี และปลายปี อาทิ ต้นปีการศึกษาสำรวจการเดินทางของนักเรียน สำรวจพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย เช่น การเดินเท้า (มีพฤติกรรมการเดินเท้าปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร) การโดยสารรถ (มีพฤติกรรมการโดยสารรถปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร) การขับขี่จักรยาน (มีพฤติกรรมการขับขี่จักรยานปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร) หลังจากจัดการเรียนรู้ไปแล้ว กลางปีมีการสำรวจอีกครั้ง เพื่อดูว่ามีพฤติกรรมใดที่ดีขึ้น มีพฤติกรรมใดที่เหมือนเดิม และมีพฤติกรรมใดที่แย่ลง โดยนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้งในเทอมต่อไป ปลายปีการศึกษาสำรวจอีกครั้ง และเทียบเคียงกับเมื่อตอนเริ่มต้น

4. เรื่องระบบในโรงเรียน

เพื่อให้การดำเนินงานสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาจมีการแบ่งการดำเนินงานในโรงเรียนที่มีระบบแตกต่างกันได้ 2 ลักษณะ คือ

1) โรงเรียนที่มีระบบ ครู 1 คนสอนหลายสายชั้น หรือ สอนหลายวิชาโรงเรียนที่ระบบแบบนี้น่าจะเหมาะสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเข้ากับสาระวิชา โดยใช้เรื่องความปลอดภัยเป็นตัวตั้ง แล้วค่อยเชื่อมโยงเข้ากับสาระวิชา เนื่องจากครูจะช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ไม่จำเป็นต้องทำในวิชาใดวิชาหนึ่ง แล้วครูแต่ละคนค่อยไปดูว่าสิ่งที่ทำนั้นเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดของสาระวิชาที่ตนเองรับผิดชอบอย่างไร
2) โรงเรียนที่มีระบบ ครู 1 คนสอนสายชั้นเดียว หรือ วิชาเดียวโรงเรียนที่มีระบบแบบนี้จะเหมาะสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเข้ากับสาระวิชา โดยใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นตัวตั้งได้ไม่ยากนัก เนื่องจากครูมีเวลาในการคิด ออกแบบ การจัดการเรียนรู้มากพอที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรมีการวางแผนการจัดเรียงลำดับสาระวิชาที่สอดคล้องเหมาะสม นอกจากนี้ โรงเรียนในลักษณะนี้ก็ยังสามารถจัดการเรียนรู้แบบใช้เรื่องความปลอดภัยเป็นตัวตั้งได้ โดยอาจเน้นแต่ละสายชั้นของตนเอง

1.3 กิจกรรมเสริม

ภาพรวมของทั้ง 4 โรงเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่จะมีการจัดกิจกรรมเสริม โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาอบรมให้ความรู้นักเรียน ซึ่งส่วนมากจะเป็นตำรวจ และมักอบรมเรื่อง

วินัยจราจร และสัญญาณมือต่างๆ ทั้งนี้ ยังไม่ค่อยพบว่ามีกิจกรรมเสริมกับผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะที่เป็นการสร้างความตระหนัก และ ดึงการมีส่วนร่วมให้คนเหล่านี้ช่วยกันวางแผนแก้ไขความเสี่ยงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้กิจกรรมเสริมที่จัดให้กับเด็กมักไม่ค่อยเชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอน ส่วนมากจะเป็นการจัดกิจกรรมเสริมให้กับกลุ่มนักเรียนอาสาจราจร หรือ ลูกเสือจราจร

นอกจากนี้ กิจกรรมเสริมที่นอกเหนือจากการอบรมให้ความรู้ จะเป็นเรื่องของการปรับปรุงจุดจอดรถ จุดรับส่ง การจัดทำป้ายรณรงค์ การปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อความปลอดภัยหน้าโรงเรียนมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินงานตามลำพัง

ข้อเสนอแนะต่อเรื่องกิจกรรมเสริม

โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมเสริมในลักษณะนี้สร้างบรรยากาศโดยรวมให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คนขับรถรับส่งมีความตระหนักต่อเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง รวมถึงการสร้างความร่วมมือในการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 มาตรการ/ระบบ

มาตรการ/ระบบที่โรงเรียนส่วนใหญ่ทำ คือ เรื่องการจะระบบการจราจรในช่วงเช้าและเย็น โดยเฉพาะช่วงเย็นหลังเลิกเรียน โรงเรียนทั้ง 4 โรง มีการจัดระบบการเดินทางกลับบ้านของนักเรียนใหม่ เพื่อให้มีความเป็นระเบียบและมีความปลอดภัยมากขึ้น อาทิ การกำหนดเส้นทางการเข้า-ออกโรงเรียน , การจัดลำดับการเข้า-ออกของนักเรียนที่เดินทางกลับโดยวิธีต่างาๆในช่วงเช้า-เย็น , การกำหนดสถานที่การรับส่งหรือการเก็บยานพาหนะที่นักเรียนนำมา เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีมาตรการย่อยๆ ที่โรงเรียนดำเนินการ คือ เรื่องการสวมใส่หมวกนิรภัย ซึ่งส่วนใหญ่จะทำในลักษณะการติดป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ไว้หน้าโรงเรียน และการสอนนักเรียนให้เห็นความสำคัญของหมวกนิรภัย และการออกมาตรการว่านักเรียนที่นำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนจะต้องสวมหมวกนิรภัยทุกคน เป็นต้น

ในส่วนรถรับส่งที่นักเรียนเดินทางไปกลับ บางโรงเรียนมีการกำหนดมาตรการให้มีนักเรียนดูแลประจำรถ ซึ่งจะมีหน้าที่ในการดูแลความเรียบร้อยและดูแลความปลอดภัยของนักเรียนในขณะโดยสารบนรถ

มีโรงเรียนที่ดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการที่ค่อนข้างมีความท้าทาย คือ การออกมาตรการห้ามไม่ให้นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน ซึ่งเดิมเป็นโรงเรียนที่นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนค่อนข้างมาก โดยโรงเรียนเริ่มจากงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และใช้วิธีคิดที่มองถึงผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างครอบครัวและโรงเรียน โดยโรงเรียนเห็นว่าการที่นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนมีผลเสีย คือ 1.ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่สามารถใช้จักรยานยนต์ได้ในระหว่างวัน เนื่องจากต้องจอดทิ้งไว้ที่โรงเรียน จะใช้ได้อีกทีหลังจากนักเรียนกลับจากโรงเรียน 2.การที่นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนส่งผลให้นักเรียนกลับบ้านไม่ตรงเวลา เนื่องจากนักเรียนมักจะแวะเที่ยวก่อนกลับบ้านในตอนเย็น จากการวิเคราะห์ ทำให้โรงเรียนออกมาตรการว่าห้ามไม่ให้นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน และได้มีการชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน โดยโรงเรียนได้มีทางออกด้วยการจัดหารถรับส่งนักเรียนเพิ่มขึ้น สำหรับรับส่งนักเรียนที่เคยนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน

<u>ข้อเสนอแนะต่อเรื่องมาตรการ/ระบบ</u>

การออกมาตรการ / ระบบ ใดๆก็ตาม ควรมีกระบวนการสร้างความร่วมมือ และการหาหนทางที่จะช่วยให้มาตรการหรือระบบดังกล่าวเป็นจริงควบคู่ไปด้วย อาทิ การออกมาตรการเรื่องการไม่ให้นำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน ควรมีการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง และ มีหนทางที่จะช่วยให้มาตรการเป็นจริง โดยการจัดหารถรับส่งนักเรียนมาเพิ่มในเส้นทางที่นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน เป็นต้น

2. ปัญหาอุปสรรคโดยรวม

จากการทดลองดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า ปัญหาอุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานแต่ละเรื่อง มีดังนี้

2.1 เรื่องหลักสูตร

- ภารกิจของครูค่อนข้างมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้มากนัก ส่งผลให้แผนการจัดการเรียนรู้ออกมายังไม่ชัดเจน และ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- ความเชี่ยวชาญของครูต่อเรื่องการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนมีน้อย ซึ่งพบว่าโรงเรียนที่ครูมีความเชี่ยวชาญน้อย ส่งผลต่อประสิทธิผลในการออกแบบหลักสูตร โรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญมาก การออกแบบการจัดการเรียนรู้ก็จะมีประสิทธิภาพมาก
- ระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน โรงเรียนที่ครู 1 คนสอน 1 สายชั้น การออกแบบการสอนจะมีประสิทธิภาพค่อนข้างดีกว่าโรงเรียนที่ครู 1 คนสอนหลายสายชั้น และจะดีมากถ้าครู 1 คนสอน 1 สายชั้น และสอน 1 วิชา
- การออกแบบการจัดการเรียนรู้ในบางวิชา ยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายในเรื่องการเดินทางปลอดภัยของนักเรียน แม้ว่าจะสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เช่น ในวิชาคณิตศาสตร์ การให้เด็กวิเคราะห์แยกแยะจำนวนนักเรียนที่เดินทางไปกลับบ้านโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆและทำเป็นกราฟ เด็กมีความสามารถในการแยกแยะวิธีการเดินทางไปกลับได้ แต่จะนำไปสู่การเดินทางที่ปลอดภัยของนักเรียนอย่างไรยังไม่มีการเชื่อมโยงเข้าสู่เป้าหมายนี้ที่ชัดเจน
- วิธีการจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่เน้นความรู้มากกว่ากระบวนการคิด อาทิ ในขั้นสอน ที่เริ่มต้นด้วยใบความรู้ จะไม่ได้กระตุ้นให้นักเรียนร่วมคิด ร่วมแลกเปลี่ยน และ ร่วมสรุป ด้วยตนเองมากนัก แต่ควรให้เด็กเกิดความสนใจ และสำรวจด้วยตนเอง ก่อนแล้วจึงนำไปสู่การได้ข้อสรุปด้วยตนเอง
- ครูยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กที่ไม่มากพอ ทำให้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ยังไม่ชัดเจน และ ลึกซึ้งมากนักโดยเฉพาะอย่างยิ่งการไม่รู้ถึงที่มาที่ไปของเรื่องนั้น ๆ และการเชื่อมโยงเรื่องนั้น ๆเข้าสู่เรื่องความปลอดภัย อาทิ เรียนเรื่องสัญลักษณ์จราจร ต้องเข้าใจถึงที่มาที่ไปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ว่าเพราะอะไรจึงต้องมีสัญลักษณ์ดังกล่าว และนำไปสู่เรื่องความปลอดภัยอย่างไร ทั้งขนาดของสัญลักษณ์ สี ระยะห่างของสัญลักษณ์นั้น ๆกับจุดที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.2 เรื่องกิจกรรมเสริม

- โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินงานกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และ บุคคลที่เกี่ยวข้องในการเดินทางไปกลับของนักเรียน เช่น คนขับรถรับส่ง ทั้งนี้เนื่องจาก 1.โรงเรียนมีภารกิจมาก ยังไม่สามารถจัดสรรเวลาในการวางแผนและดำเนินงานในส่วนนี้ได้ 2. โรงเรียนยังขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานที่จะดึงความร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางให้กับนักเรียน
- การดำเนินงานในส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับนักเรียน ส่วนใหญ่จะเป็นการเชิญวิทยากรจากภายนอกมา และมักแยกส่วนกับการเรียนการสอนในหลักสูตร

2.3 เรื่องมาตรการ/ระบบ

- การดำเนินงานในส่วนมาตรกร/ระบบ ยังเป็นลักษณะโรงเรียนคิดฝ่ายเดียวเป็นหลัก และใช้วิธีการสร้างความร่วมมือโดยการติดป้ายแจ้ง ซึ่งทำให้ผลลัพธ์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร มีเพียงโรงเรียนเดียวและบางเรื่องที่มีการชี้แจงผู้ปกครองร่วมด้วย โดยชี้ให้เห็นผลประโยชน์ร่วมกัน แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการกำหนดมาตรการ/ระบบร่วมกัน

3. Key of success

3.1 ผู้บริหาร

1) **ผู้บริหารเห็นความสำคัญอย่างจริงใจ และ สนับสนุนอย่างจริงจัง**พบว่าโรงเรียนที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญในประเด็นนี้ และ เข้ามาสนับสนุนและกระตุ้นให้คณะครูมีการดำเนินงาน จะมีความคืบหน้าในการดำเนินงานที่ดี เช่น ความคิดที่ว่า “ถ้าทำแล้วเกิดผลดีต่อเด็ก โรงเรียนรับหมด ไม่ว่าจะอย่างไร” หรือ “ที่ผ่านมาเด็กของเราไม่เกิดอุบัติเหตุ เพราะโชคดี แต่ต่อไปนี้เด็กของเราจะไม่เกิดอุบัติเหตุ เพราะระบบที่เราวางไว้และการดำเนินงานของเรา”
2) **ผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่ดี** พบว่าการที่จะทำให้โรงเรียนดำเนินงานไปได้ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหาร หรือ คณะผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี บางโรงเรียนผู้อำนวยการโรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดีอยู่ในตัวเอง สามารถบริหาร

จัดการให้คณะครูมีการประชุม ทบทวน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หรือ มีรองผู้อำนวยการที่ช่วยบริหารจัดการให้คณะครูมีการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งหากไม่มีการบริหารจัดการที่ดี แม้ว่าผู้บริหารจะเห็นความสำคัญ งานก็จะเดินไปได้ค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากคณะครูมีภารกิจประจำอยู่แล้ว

3.2 คณะครู

1) **คณะครูมีการประสานงานภายในที่ดี** จะช่วยให้การดำเนินงานก้าวหน้าไปได้ค่อนข้างดี โดยการประสานงานไม่เพียงแต่เป็นลักษณะการประสานงานแนวดิ่ง คือ การสั่งโดยผู้บังคับบัญชาเท่านั้น แต่ยังต้องมีการประสานงานในแนวราบ ซึ่งถือว่าเป็นการประสานงานที่สำคัญมาก ที่จะช่วยให้งานขับเคลื่อนไปได้
2) **คณะครูมีความเชี่ยวชาญในการออกแบบหลักสูตร** การที่คณะครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลาง และมีความเชี่ยวชาญในการออกแบบหลักสูตร จะช่วยให้การบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยเข้าสู่หลักสูตรนั้นเป็นไปได้ดีมากขึ้น
3) **คณะครูมีความคิดสร้างสรรค์** ในการออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้หากครูมีความคิดสร้างสรรค์ จะช่วยให้การออกแบบการจัดการเรียนรู้มีความน่าสนใจ สร้างการเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4) **ความรู้ความเข้าใจของคณะครูต่อเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง**ของนักเรียน หากคณะครูมีความเข้าใจต่อเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางที่ลึกซึ้ง จะช่วยให้การออกแบบเนื้อหาการจัดการเรียนรู้มีความลึกซึ้งมากขึ้นตามไปด้วย

3.3 วิธีการทำงาน

1) **วิธีการทำงานที่มีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนา**พบว่า การดำเนินงานที่มีการนำสิ่งที่ดำเนินงานมาทบทวน และวิเคราะห์ดูผลลัพธ์เป็นระยะ จะช่วยให้มีการปรับปรุงพัฒนางานได้ดียิ่งขึ้น
2) **วิธีการดำเนินงานที่ดึงการมีส่วนร่วม** จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลที่ดีมาก เช่น การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมแลกเปลี่ยน อย่างแท้จริง จะช่วยให้ผลลัพธ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3) **วิธีการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง** ที่ใช้ผลประโยชน์ร่วมกันเป็นตัวตั้ง จะช่วยให้เกิดความร่วมมือมากขึ้น

3.4 อื่น ๆ

1) **บรรยากาศการทำงาน**พบว่า หากโรงเรียนนั้นๆ มีบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความสุข จะเป็นต้นทุนที่ดีมากในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งบรรยากาศการทำงานที่มีความสุข จะช่วยให้คณะครูมีความสุข และ การดำเนินงานกับนักเรียนก็จะมีประสิทธิภาพตามมาบรรยากาศการทำงานที่ดี มักมาจากการหมั่นสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอ และมีการสื่อสารเชิงบวกต่อกัน
2) **เครือข่ายภาคีภายนอกโรงเรียน** หากโรงเรียนมีความร่วมมือที่ดีกับภาคีเครือข่ายภายนอกโรงเรียน ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หรือตำรวจ จะช่วยให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบภายนอกโรงเรียนดำเนินงานไปได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 4

แนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน

1) พื้นฐานที่โรงเรียนพึงมี

1.1 ผู้บริหาร เห็นความสำคัญต่อเรื่องนี้ และ ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังโดยเฉพาะผู้อำนวยการโรงเรียน ควรให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

1.2 การบริหารจัดการที่ดีในโรงเรียน โรงเรียนนั้นๆระบบการบริหารจัดการที่ดีภายในโรงเรียน โดยอาจจะต้องมีระดับบริหารที่จะลงมาบริหารจัดการเพื่อให้คณะครูมีการดำเนินงานตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งอาจเป็นผู้อำนวยการ หรือ รองผู้อำนวยการ

1.3 การประสานงานที่ดีระหว่างคณะครูคณะครูในโรงเรียนควรมีการทำงานเป็นทีมที่ดี มีการประสานงานที่ดี มีการสื่อสารระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้

1.4 ศักยภาพของครูในการออกแบบหลักสูตรหมายถึง ความเข้าใจของครูต่อหลักสูตรแกนกลาง และ ทักษะของครูในการคิดและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละระดับชั้น

2) การสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ระบุว่าการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โรงเรียนจะต้องรู้จักนักเรียน 4 ด้าน คือ 1.ด้านความสามารถ(การเรียน และ ความสามารถอื่นๆ) 2.ด้านสุขภาพ(ร่างกาย จิตใจ พฤติกรรม) 3.ด้านครอบครัว (เศรษฐกิจ การคุ้มครองนักเรียน) 4 ด้านอื่นๆ ซึ่งโรงเรียนสามารถนำประเด็นเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางเข้าไปบูรณาการดังนี้

1) ด้านความสามารถ โรงเรียนควรมีวิธีการที่รู้ได้ว่า นักเรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองในการเดินทางอย่างปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร
2) ด้านสุขภาพ โรงเรียนควรมีวิธีการที่รู้ได้ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการไป-กลับบ้านและโรงเรียนอย่างไร ทั้งเดินทางด้วยวิธีใด และมีพฤติกรรมการเดินทางนั้นๆอย่างไร

3) ด้านครอบครัว โรงเรียนควรมีวิธีการที่รู้ได้ว่า ครอบครัวปล่อยให้นักเรียนเดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียนตามลำพัง หรือมีคนดูแลคุ้มครอง โดยเฉพาะในเด็กเล็ก เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ หรือ เด็กพิเศษ, พฤติกรรมการขับขี่รถของพ่อแม่ผู้ปกครองในการมารับ-ส่งเด็ก เป็นอย่างไร
4) ด้านอื่นๆ โรงเรียนควรมีวิธีการที่รู้ได้ว่า เส้นทางจากบ้านของนักเรียนมาโรงเรียนมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยอะไรหรือไม่ อย่างไร , ยานพาหนะที่นักเรียนโดยสารไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียนมีความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร

ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถนำแบบสำรวจการเดินทางของนักเรียนไปใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก1)

2. การคัดกรองนักเรียน

ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ระบุว่า การคัดกรองนักเรียน ให้คัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งหลังจากนักเรียนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้ว โรงเรียนสามารถนำข้อมูลจากข้อ 1. มาวิเคราะห์หาความเสี่ยง ดังนี้

1) กลุ่มปกติได้แก่

- กลุ่มนักเรียนที่เดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียนกับผู้ปกครอง
- กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไปที่เดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียนด้วยการเดินเท้า/ขี่จักรยาน/โดยรถรับส่งตามลำพัง
- นักเรียนที่เส้นทางจากบ้านนักเรียน- โรงเรียน ไม่มีความเสี่ยง
- นักเรียนที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการขับรถมารับ-ส่งนักเรียน ไม่มีความเสี่ยง
- ยานพาหนะในการเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียน ของนักเรียน ไม่มีความเสี่ยง
- นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการเดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียน

2) กลุ่มเสี่ยง ได้แก่

- กลุ่มนักเรียนต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 /กลุ่มนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ/กลุ่มนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ที่เดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียนตามลำพัง ทั้งเดินเท้า/ขี่จักรยาน/โดยรถรับส่ง

- นักเรียนที่เส้นทางจากบ้านนักเรียน- โรงเรียน มีความเสี่ยง
- นักเรียนที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการขับรถมารับ-ส่งนักเรียน มีความเสี่ยง
- ยานพาหนะในการเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียน ของนักเรียน มีความเสี่ยง
- นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการเดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียน

3) กลุ่มมีปัญหา ได้แก่

- กลุ่มนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่เดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียนตามลำพัง
- นักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่ต้องโดยสารรถรับส่งและลงรถเป็นคนสุดท้าย
- กลุ่มนักเรียนที่นำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน

โรงเรียนสามารถใช้เครื่องมือคัดกรองความเสี่ยงในเรื่องการเดินทางของนักเรียน เป็นหนึ่งในเครื่องมือคัดกรองนักเรียนได้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก2)

3. การส่งเสริมพัฒนา

โรงเรียนควรจะมีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนทุกกลุ่มให้มีความรู้ความเข้าใจในการเดินทางอย่างปลอดภัย โดยวางแผนให้สอดคล้องกับข้อมูลการเดินทางไป-กลับโรงเรียนของนักเรียน และสามารถบูรณาการเข้าไปในหลักสูตร เชื่อมโยงกับกิจกรรม / มาตรการต่างๆที่โรงเรียนจะดำเนินการโดยในการบูรณาการเข้ากับหลักสูตร โรงเรียนควรวิเคราะห์บริบทโรงเรียนว่าจะดำเนินการในลักษณะใด ได้แก่

3.1 บูรณาการเข้ากับหลักสูตร โดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นตัวตั้ง วิธีแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีระบบครู 1 คนสอน 1 วิชา หรือ 1 สายชั้น โดยให้นำสาระวิชาต่างๆมาดู และดูว่ามาตรฐานไหน ตัวชี้วัดไหน ที่สามารถแทรก/ผนวกเรื่องความปลอดภัยเข้าไปด้วยได้ หลังจากนั้นให้ดึงมา แล้วมาตั้งวัตถุประสงค์ในเรื่องความปลอดภัย แล้วออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล แล้วเรียงลำดับสาระวิชาก่อน-หลังในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผลลัพธ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น(ดูรายละเอียดในภาคผนวก3)

3.2 บูรณาการเข้ากับหลักสูตร โดยยึดเรื่องความปลอดภัยเป็นตัวตั้งวิธีแบบนี้เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีครู 1 คนสอนหลายวิชา / หลายสายชั้น โดยให้ครูทำงานร่วมกันเป็นทีม เริ่มจากการตั้งวัตถุประสงค์เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน จากนั้นออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล แล้วจึงมาดูว่าสอดคล้องกับสาระวิชาใด มาตรฐานใด ตัวชี้วัดใด (ดูรายละเอียดในภาคผนวก 4)

4. **การป้องกันและแก้ไขปัญหา**

กรณีพบว่าเด็กมีความเสี่ยง หรือ มีปัญหา โรงเรียนควรวางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหา ดังนี้

- มีระบบการเช็คเด็กที่เดินทางมาโรงเรียนโดยลำพังทุกวัน หากเด็กไม่มา โรงเรียนควรมีระบบตรวจสอบกับผู้ปกครองถึงสาเหตุของการที่เด็กไม่มาโรงเรียน
- มีระบบสำหรับนักเรียนที่เดินทางโดยรถรับส่ง โดยมีการเช็คเด็กเมื่อเด็กขึ้นรถ และ ครูเซ็นต์ชื่อรับเมื่อเด็กมาถึงโรงเรียน และผู้ปกครองเซ็นชื่อรับเมื่อเด็กกลับถึงบ้าน
- สร้างระบบให้เด็กนักเรียนดูแลกันในการเดินทางอย่างปลอดภัย
- ฝึกทักษะให้กับนักเรียนในการเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆที่จะนำไปสู่ความเสี่ยงในการเดินทางไปกลับโรงเรียน
- มีระบบรองรับ สำหรับเด็กที่ใช้มอเตอร์ไซค์ในการเดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียน

5. **การช่วยเหลือ**

กรณีที่มีเด็กอนุบาล/เด็กพิเศษต้องเดินทางตามลำพัง เช่น นั่งรถรับส่งโดยลงเป็นคนสุดท้าย ควรมีระบบการช่วยเหลือโดยหาผู้ดูแลเด็กจนกว่าเด็กจะลงจากรถ เนื่องจากเด็กยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เมื่อเกิดเหตุคับขัน

6. **การทำงานร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ**

โรงเรียนควรมีการนำเสนอข้อมูลการเดินทางของนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง และให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดกับเด็ก รวมถึงร่วมกันวางแผนป้องกันช่วยเหลือ

3) ขั้นตอนการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนำเรียน

ในการดำเนินงานในโรงเรียน สิ่งสำคัญอย่างยิ่ง คือ การสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้เกี่ยวข้องเริ่มต้นดำเนินงานด้วยความรู้สึกตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้จริง ๆ จะช่วยให้การดำเนินงานในขั้นตอนต่อ ๆไปง่ายขึ้น

3.1 <u>ขั้นสร้างความตระหนักและเกิดเป้าหมายร่วม</u>

<u>เป้าหมาย</u>ของขั้นตอนนี้ คือ การทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกร่วมว่าสมควรมีการดำเนินงานใด ๆต่อเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน

<u>กลุ่มเป้าหมาย</u> สามารถทำแยกระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และ คนขับรถรับส่งได้ หรือ จะทำรวมกันก็ได้ในขั้นตอนแรก หลังจากนั้นแยกคุยแต่ละกลุ่มตามบทบาทหน้าที่

เครื่องมือที่ดีที่สุด คือ การเริ่มต้นด้วยการนำเสนอสถานการณ์การเดินทางของนักเรียน หากนำเสนอเป็น clip วิดีโอได้จะดีมาก โดยการถ่ายให้เห็นบริเวณหน้าโรงเรียนในช่วงเช้าที่นักเรียนเดินทางมาถึงโรงเรียน ในช่วงเย็นที่นักเรียนเดินทางกลับ ภาพการเดินทางกลับบ้านของนักเรียน ได้แก่ การเดินเท้า การขับขี่จักรยาน / จักรยานยนต์ การโดยสารรถรับส่ง การซ้อนท้ายรถจักรยาน / จักรยานยนต์

วิธีการ ที่ควรจะเป็น คือ 1. เกริ่นให้เข้าใจถึงการมาประชุมร่วมกันในครั้งนี้ 2.นำเสนอสถานการณ์ประกอบภาพนิ่ง / clipวิดีโอ 3.แลกเปลี่ยนความคิดเห็น/ความรู้สึกภายหลังจากการรับรู้สถานการณ์การเดินทางของักเรียน 4.แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นสิ่งที่เราคิดว่าเป็นความเสี่ยงคืออะไรบ้าง ประกอบด้วย เรื่องยานพาหนะ ถนน พฤติกรรม 5. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็น หากจะทำให้นักเรียนปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ยานพาหนะที่นักเรียนนั่งควรเป็นอย่างไร ถนนที่นักเรียนเดินทางไปกลับบ้านโรงเรียนควรจะเป็นอย่างไร พฤติกรรมของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องควรจะเป็นอย่างไรแล้วนำมากำหนดเป็นเป้าหมายร่วมของโรงเรียน

3.2 ขั้นเกิดแผนดำเนินงาน

เป้าหมายของขั้นตอนนี้ คือ การนำเอาเป้าหมายที่ได้ มาออกแบบเป็นแผนปฏิบัติการ

กลุ่มเป้าหมาย ในขั้นตอนนี้ ควรแยกประชุมแต่ละกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ กลุ่มครู กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มผู้ประกอบการรถรับส่ง เป็นต้น

เครื่องมือที่ดีที่จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมมีมุมมองที่กว้างขึ้น คือ การนำตัวอย่างการดำเนินงานของที่อื่นที่ดี ๆมานำเสนอให้เห็น อาทิ การนำตัวอย่างการทำงานของครู/โรงเรียนอื่นที่มีการดำเนินงานเรื่องนี้มาให้เห็นเป็นตัวอย่าง วิธีการปฏิบัติตัวของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ช่วยสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน วิธีการปฏิบัติของคนขับรถรับส่งยานพาหนะที่ปลอดภัย การดำเนินงานของชุมชนในการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน เป็นต้น

วิธีการ1.นำเสนอตัวอย่างดี ๆของที่อื่น 2.เชื่อมโยงกับเป้าหมายที่ได้วางไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ และแลกเปลี่ยนในประเด็น เราควรทำอะไร ทำอย่างไร ทำกับใคร และทำเมื่อไหร่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่เราวางไว้ 3.นำเสนอและได้ข้อสรุปของกลุ่ม

ในส่วนของครู ในการบูรณาการความปลอดภัยเข้าสู่หลักสูตรให้ทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละสายชั้น / ช่วงชั้น (ตามตารางในภาคผนวก 3 หรือ 4 ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน)

แนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

1) **ขั้นกระตุ้นให้เกิดความสนใจใครรู้ / ความสงสัย**

แนวคิด ในขั้นตอนนี้ ควรจะใช้วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดความสงสัย และ นำไปสู่ความกระตือรือร้นในการไปค้นหาคำตอบ

เทคนิคที่ดี - การให้นักเรียนได้คิด ตั้งคำถาม กับเรื่องที่กำลังจะเรียน โดยอาจใช้ภาพจริง แล้วตั้งคำถาม หรือ สื่อเคลื่อนไหว

ตัวอย่าง หากจะสอนเกี่ยวกับหมวกนิรภัย ควรเริ่มต้นที่ศรีษะ อาจให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับศรีษะ ว่ามีอะไรอยู่ในศรีษะบ้าง มีความสำคัญอย่างไรต่อชีวิต น้ำหนักศรีษะเท่าไหร่ ตั้งคำถามให้เด็กคิดว่า ทุกวันนี้ศรีษะของคนเรามีความเสี่ยงอย่างไร

2) **ขั้นค้นหาคำตอบ**

แนวคิด ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง ผ่านกิจกรรม หรือ กระบวนการที่ครูได้เตรียมการไว้ (ไม่ควรเป็นการสอน หรือ อธิบาย)

เทคนิคที่ดี การใช้กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้ ที่จะทำให้นักเรียนได้คำตอบ

ตัวอย่าง การสอนเกี่ยวกับหมวกนิรภัย หลังจากนักเรียนไปพิจารณาว่าศรีษะของคนเรามีความเสี่ยงอย่างไร ให้นักเรียนมาแลกเปลี่ยนกัน และครูสร้างกระบวนการเรียนรู้ใหม่ด้วยการทดลองขว้างผลแตงโมที่มีน้ำหนักเท่ากับศรีษะให้กระแทกของแข็ง ก่อนที่จะขว้าง อธิบายว่าสมมติให้ผลแตงโมคือศรีษะของเรา ซึ่งครูได้เลือกผลแตงโมที่มีน้ำหนัก 2 กิโลกรัม เท่ากับน้ำหนักศรีษะของเรา แล้วให้นักเรียนตั้งสมมติฐานก่อนว่า คิดว่าผลแตงโมจะเป็นอย่างไร หลังจากนั้นโยนผลแตงโมให้แรงที่สุด ให้กระแทกของแข็ง แล้วให้นักเรียนบันทึกการเปลี่ยนแปลงหลังจากนั้นให้นักเรียนมาแลกเปลี่ยนกัน

3) **ขั้นได้ข้อสรุปด้วยตนเอง**

แนวคิด เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุป หลังจากผ่านกระบวนการในข้อ 1) และ ข้อ 2) ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นคนตั้งคำถามชวนคิด

เทคนิค ครูตั้งคำถาม นำไปสู่คำตอบสุดท้าย นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนคำตอบ ครูสรุปความคิดจากคำตอบของนักเรียนให้ชัดเจนอีกครั้ง

ตัวอย่าง ครูตั้งคำถามว่า จากการทดลองเมื่อสักครู่ นักเรียนเห็นการเปลี่ยนแปลงอะไรที่ผลแตงโมบ้าง? เห็นผิวด้านนอกเป็นอย่างไร ด้านในเป็นอย่างไร เชื่อมโยงเข้ากับศรีษะของมนุษย์ นักเรียนคิดว่า ถ้าศรีษะของเราล้มกระแทกพื้นจะเกิดอะไรขึ้น? จะส่งผลกระทบอะไรกับตัวเราได้บ้าง? ครูเปิด clip เกี่ยวกับผลกระทบจากการที่ไม่ใส่หมวกนิรภัย เพื่อให้เด็กเข้าใจชัดขึ้น หลังจากนั้นตั้งคำถามว่า ถ้าเช่นนั้นเราจะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้ศรีษะของเราได้รับการกระทบกระเทือน ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ สรุปรวมยอดเป็นความคิดร่วมกันให้ชัดเจนอีกครั้ง ครูอาจให้นักเรียนช่วยสรุปก่อนได้

4) ขั้นเข้าใจถ่องแท้

แนวคิด ขั้นตอนนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น ผ่านการทำชิ้นงานด้วยตนเอง เพื่อรณรงค์เผยแพร่ให้คนอื่นได้รับรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลง

เทคนิค นักเรียนวางแผนและดำเนินงานเกี่ยวกับการรณรงค์หลังจากตระหนักถึงผลกระทบหรือเห็นควาสำคัญของเนื้อหาที่ได้เรียนไป โดยขยายผลความรู้สู่ผู้อื่นผ่านสื่อ หรือ กิจกรรมต่างๆ

ตัวอย่าง เรื่องหมวกนิรภัย หลังจากที่นักเรียนมีความเข้าใจในขั้นตอนที่ 3) แล้ว ครูสร้างโจทย์ให้นักเรียนคิดต่อว่า ขณะนี้สถานการณ์การสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนในโรงเรียนของเราเป็นอย่างไร เพราะอะไรนักเรียนจึงไม่ใส่หมวกนิรภัย หลังจากนั้นให้นักเรียนไปหาคำตอบ และ มาอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน ครูให้โจทย์ต่อไปว่า แล้วนักเรียนคิดว่า เราจะทำอะไรได้บ้าง เพื่อให้นักเรียนใส่หมวกนิรภัยมากขึ้น และให้นักเรียนได้ทำจริง หลังจากนั้นให้นักเรียนมาสรุปบทเรียน

(ดูรายละเอียดในภาคผนวก 5)

3.3 ขั้นพัฒนาการดำเนินงาน

เป้าหมายของขั้นตอนนี้ คือ การทบทวนการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ และพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย ทำแยกกลุ่มครู ผู้ปกครอง และ ผู้ประกอบการรถรับส่ง

เครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงาน คือ การให้ผู้เชี่ยวชาญมาร่วมประชุมด้วย เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์

วิธีการ1.ผู้รับผิดชอบแต่ละคน นำเสนอการดำเนินงานของตนเองว่าได้ทำอะไร ผลเป็นอย่างไร อะไรที่ทำแล้วไม่ได้ตามที่วางแผนไว้ ปัญหาอุปสรรคคืออะไร อะไรที่ทำแล้วได้ผลดี อะไรที่เป็นตัวช่วยที่ทำให้ได้ผลดี 2.ที่ประชุมช่วยกันให้ข้อเสนอแนะ 3.ผู้เชี่ยวชาญช่วยให้ข้อเสนอแนะและให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ดูรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก 6)

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

แบบสำรวจนักเรียนรายบุคคลเรื่อง การเดินทางของนักเรียน

ชื่อ-สกุล..ชั้น................วันที่เก็บข้อมูล................

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	รายละเอียด
1	นักเรียนมีความสามารถดูแลตนเองในการเดินทางอย่างปลอดภัย			
2	นักเรียนเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนตามลำพัง ระบุวิธีการเดินทาง O เดินเท้า O ขี่จักรยาน O ขี่จักรยานยนต์ O โดยสารรถรับส่งของโรงเรียน O โดยสารรถรับจ้างสาธารณะ O อื่นๆ............			ระยะทางจากบ้าน-โรงเรียน .... กิโลเมตร
3	นักเรียนเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนกับพ่อแม่ผู้ปกครอง/ญาติผู้ใหญ่ ระบุวิธีการเดินทาง O เดินเท้า O ขี่จักรยาน O ขี่จักรยานยนต์ O โดยสารรถรับส่งของโรงเรียน O โดยสารรถรับจ้างสาธารณะ O อื่นๆ............			ระยะทางจากบ้าน-โรงเรียน .... กิโลเมตร
4	นักเรียนเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนกับพี่น้อง/เพื่อน/เด็กนักเรียนด้วยกัน ระบุวิธีการเดินทาง O เดินเท้า O ขี่จักรยาน O ขี่จักรยานยนต์ O โดยสารรถรับส่งของโรงเรียน O โดยสารรถรับจ้างสาธารณะ O อื่นๆ............			ระยะทางจากบ้าน-โรงเรียน .... กิโลเมตร
5	ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ที่ขับขี่รถที่นักเรียนเดินทางมาด้วย มีพฤติกรรมการขับขี่ที่เสี่ยงอันตราย เช่น ขับรถเร็ว ฯลฯ			พฤติกรรมที่เสี่ยงคือ.................... ....
6	พฤติกรรมการเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนของนักเรียนมีความเสี่ยง เช่น ไม่สวมใส่หมวกนิรภัย การโดยสารบนหลังคารถโดยสาร ฯลฯ			พฤติกรรมที่เสี่ยงคือ ....
7	ยานพาหนะที่นักเรียนใช้ในการเดินทางไปกลับบ้านโรงเรียนมีความเสี่ยงต่อการความไม่ปลอดภัย			ความเสี่ยง คือ ... .

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	รายละเอียด
8	เส้นทางที่นักเรียนใช้ในการเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียนมีความเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย			ความเสี่ยง คือ.... ....
9	นักเรียนเคยประสบอุบัติเหตุ หรือ เกิดอันตรายระหว่างเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียน			อุบัติเหตุ/ อันตรายที่เกิดขึ้น คือ ....

<u>วิธีการใช้งาน</u>

1. หากนักเรียนคนใดมีคำตอบว่า “ใช่” ในข้อ 2,4,5,6,7,8,9 แสดงว่านักเรียนมีความเสี่ยงต่อการเกิดความไม่ปลอดภัยในการเดินทาง โดยครูต้องไปหาข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อมูลในแบบคัดกรองในภาคผนวก 2 อีกครั้ง
2. นำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็นภาพรวมตามตารางด้านล่าง

ตารางสรุปข้อมูลการเดินทางของนักเรียนระดับชั้น ....

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
		จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
1	นักเรียนมีความสามารถดูแลตนเองในการเดินทางอย่างปลอดภัย		
2	นักเรียนเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนตามลำพัง ระบุวิธีการเดินทาง(ระบุจำนวนคนลงในช่อง “ใช่”) O เดินเท้า O ขี่จักรยาน O ขี่จักรยานยนต์ O โดยสารรถรับส่งของโรงเรียน O โดยสารรถรับจ้างสาธารณะ O อื่นๆ............		
3	นักเรียนเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนกับพ่อแม่ผู้ปกครอง/ญาติผู้ใหญ่ ระบุวิธีการเดินทาง(ระบุจำนวนคนลงในช่อง “ใช่”) O เดินเท้า O ขี่จักรยาน O ขี่จักรยานยนต์ O โดยสารรถรับส่งของโรงเรียน O โดยสารรถรับจ้างสาธารณะ O อื่นๆ............		
4	นักเรียนเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนกับพี่น้อง/เพื่อน/เด็กนักเรียนด้วยกัน ระบุวิธีการเดินทาง(ระบุจำนวนคนลงในช่อง “ใช่”) O เดินเท้า O ขี่จักรยาน O ขี่จักรยานยนต์ O โดยสารรถรับส่งของโรงเรียน O โดยสารรถรับจ้างสาธารณะ O อื่นๆ............		
5	ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ที่ขับขี่รถที่นักเรียนเดินทางมาด้วย มีพฤติกรรมการขับขี่ที่เสี่ยงอันตราย เช่น ขับรถเร็ว ฯลฯ		

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
		จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
6	พฤติกรรมการเดินทางไปกลับบ้าน-โรงเรียนของนักเรียนมีความเสี่ยง O ไม่สวมใส่หมวกนิรภัย O โดยสารบนหลังคารถโดยสาร O อื่นๆ		
7	ยานพาหนะที่นักเรียนใช้ในการเดินทางไปกลับบ้านโรงเรียนมีความเสี่ยงต่อการความไม่ปลอดภัย		

ภาคผนวก 2

แบบคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดความไม่ปลอดภัยในการเดินทางและนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

ชื่อ-สกุล..ชั้น................วันที่เก็บข้อมูล................

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ระดับความเสี่ยง
1	กรณีนักเรียนเดินทางไป-กลับบ้านตามลำพัง : นักเรียนอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3			ถ้าใช่ = เสี่ยง
2	กรณีที่เส้นทางจากบ้าน-โรงเรียนมีความเสี่ยง : เส้นทางชำรุด คดเคี้ยว ไม่มีไหล่ทาง			ถ้าใช่ = เสี่ยง
3	กรณีที่ผู้ปกครอง/ผู้ขับรถมีพฤติกรรมการขับขี่ที่มีความเสี่ยง : ไม่มีใบขับขี่ ขับขี่เร็ว ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร			ถ้าใช่ = เสี่ยง
4	กรณีที่ยานพาหนะที่นักเรียนใช้ในการเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียนมีความเสี่ยง : ยานพาหนะเก่า ชำรุด อุปกรณ์ไม่ครบ			ถ้าใช่ = เสี่ยง
5	กรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงในการเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียน : เดินเท้าเรียงหน้ากระดาน โดยสารบนหลังคารถ/ท้ายรถ ขับขี่โดยไม่ใส่หมวกนิรภัย			ถ้าใช่ = เสี่ยง
6	กรณีนักเรียนเดินทางไป-กลับบ้านตามลำพัง : นักเรียนอยู่ระดับชั้นอนุบาล			ถ้าใช่ = ต้องการความช่วยเหลือ
7	กรณีนักเรียนเดินทางไป-กลับบ้านตามลำพัง : นักเรียนขึ้นรถเป็นคนแรกในตอนเช้าคนเดียว หรือ ลงรถเป็นคนสุดท้ายในตอนเย็นคนเดียว			ถ้าใช่ = ต้องการความช่วยเหลือ
8	นักเรียนที่ขับขี่รถจักรยานยนต์มาโรงเรียน			ถ้าใช่ = ต้องการความช่วยเหลือ

<u>การดำเนินงานต่อ</u>

ครูนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนการเฝ้าระวัง ลดความเสี่ยง และ แก้ปัญหา รวมถึงสรุปข้อมูลภาพรวมความเสี่ยงในตารางต่อไป

ตารางสรุปข้อมูลนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดความไม่ปลอดภัยในการเดินทางและนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

ข้อ	คำถาม	จำนวน(คน)
1	มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3เดินทางไป-กลับบ้านตามลำพัง	
2	มีนักเรียนที่เดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียนโดยผ่านเส้นทางที่มีความเสี่ยง : เส้นทางชำรุด คดเคี้ยว ไม่มีไหล่ทาง	
3	มีนักเรียนที่เดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียนกับผู้ปกครอง/รถรับส่ง โดยผู้ปกครอง/ผู้ขับรถมีพฤติกรรมการขับขี่ที่มีความเสี่ยง : ไม่มีใบขับขี่ ขับขี่เร็ว ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร	
4	มีนักเรียนเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียนโดยยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียนมีความเสี่ยง : ยานพาหนะเก่า ชำรุด อุปกรณ์ไม่ครบ	
5	มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการเดินทางไป-กลับบ้านโรงเรียน : เดินเท้าเรียงหน้ากระดาน โดยสารบนหลังคารถ/ท้ายรถ ขับขี่โดยไม่ใส่หมวกนิรภัย	
รวมนักเรียนที่มีความเสี่ยงทั้งสิ้น		
6	มีนักเรียนระดับชั้นอนุบาลเดินทางไป-กลับบ้านตามลำพัง	
7	มีนักเรียนระดับชั้นอนุบาลเดินทางไป-กลับบ้านตามลำพัง โดยนักเรียนขึ้นรถเป็นคนแรกในตอนเช้าคนเดียว หรือ ลงรถเป็นคนสุดท้ายในตอนเย็นคนเดียว	
8	มีนักเรียนที่ขับขี่รถจักรยานยนต์มาโรงเรียน	
รวมนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือทั้งสิ้น		

ภาคผนวก 3

ตารางการออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน โดยเอาหลักสูตรแกนกลางเป็นตัวตั้ง

สาระวิชา	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด	วัตถุประสงค์เรื่องความปลอดภัย	วิธีการจัดการเรียนรู้	การประเมินผล

ภาคผนวก 4

ตารางการออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน โดยเอาเรื่องความปลอดภัยเป็นตัวตั้ง

เรื่อง	วัตถุประสงค์เรื่องความปลอดภัย	วิธีการจัดการเรียนรู้	สอดคล้องกับสาระวิชา	สอดคล้องกับมาตรฐาน	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	การประเมินผล

ภาคผนวก 5

<u>ใบงานสำหรับออกแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน</u>

ชั้น....................เรื่อง...

วัตถุประสงค์ในเรื่องความปลอดภัย

....

....

....

วิธีการจัดการเรียนรู้

● ขั้นกระตุ้นให้เกิดความสนใจใคร่รู้ / ความสงสัย

<u>วิธีการ</u>

....

....

....

●ขั้นค้นหาคำตอบ

<u>วิธีการ</u>

....

....

....

●ขั้นได้ข้อสรุปด้วยตนเอง

<u>วิธีการ</u>

....

....

....

●ขั้นเข้าใจถ่องแท้

<u>วิธีการ</u>

....

....

....

ภาคผนวก 6

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

<u>ด้านความปลอดภัย</u>

ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
นพ.ธนะพงศ์ จินวงษ์	ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนนมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์	ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก ร.พ.รามาธิบดี
ศ.ดร.พิชัย ธานีรณานนท์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.ทวีศักดิ์ แตะกระโทก	มหาวิทยาลัยนเรศวร
น.ส.ชฎาพร สุขสิริวรรณ	ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก ร.พ.รามาธิบดี
คุณศิริกุลกุลเลียบ	โรงพยาบาลขอนแก่น
คุณพิมพ์จันทร์โพธิ์สาวัง	สอจร.ภาคเหนือ จ.ลำพูน
ดร.ดนุลดา จามจุรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
คุณสุรพล เหลี่ยมสูงเนิน	นักวิชาการอิสระ
คุณเทวธิดา ขันคามโภชก์	นักวิชาการอิสระ
คุณสมบัติ เหสกุล	นักวิชาการอิสระ

<u>ด้านการส่งเสริมพัฒนาเด็ก</u>

ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
ผศ.ดร.สมบัติ ตาปัญญา	นักวิชาการอิสระ
รศ.อภิญญา เวชยชัย	คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พญ.พรรณพิมล วิปุลากร	กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
นพ.สุริยเดว ทรีปาตี	สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้บริหารและครูแกนนำในโครงการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับนักเรียน

ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
นายจำนงค์อภิญดา นางอนงค์สุขเกษม นางสุปราณีกันทาปัน	โรงเรียนสันป่าตอง (สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร)จ.เชียงใหม่
นายวินัยบัวป้อง นายราเชนทร์ศรีชัย นายสมมิตร มนต์วิเศษ	โรงเรียนวัดตโปทาราม จ.ชลบุรี
นางฉวีวรรณจุนโท นางฉวีวรรณซุ้นสุวรรณ นายสุธน ชูไพร	โรงเรียนวัดบ่อแดง (จอกประชานุกูล) จ.สงขลา
นายสมจิตต์เกตพิบูลย์ นายทัฐศิน สลางสิงห์	โรงเรียนบ้านคูขาด (สถิตย์อุปถัมภ์) จ.ขอนแก่น

หัวหน้าโครงการ

นางทองไพรำ ปุ้ยตระกูล มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก โทร.02-4120738

ผู้ประสานงานโครงการ

นางสาวฑัณฑิกา สวัสดิ์ภักดี มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก โทร.02-4120738

ภาคผนวก 7

ประวัติหัวหน้าโครงการ

ชื่อ นางทองไพรำ ปุ้ยตระกูล

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาเด็กและครอบครัว มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

ที่อยู่ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

185/16 ซ.วัดดีดวด ถ.จรัญสนิทวงศ์ 12 แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กทม. 10600

โทรศัพท์ 02-4120738 , 02-4129834 , 081-5550035

โทรสาร 02-4129833

อีเมล์ thongpairam@yahoo.com

ขอบเขตการทำงาน วางแผน และกำกับ ดูแล งานโครงการส่งเสริมพัฒนาเด็ก งานโครงการส่งเสริมพัฒนาพ่อแม่ งานโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก งานโครงการชุมชนคุ้มครองเด็กและงานป้องกันในโรงพยาบาล

ประวัติการศึกษา อักษรศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2538

นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปี 2544

ประวัติการทำงาน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาเด็กและครอบครัว มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (ปี2544-ปัจจุบัน)

ฝ่ายรณรงค์เผยแพร่ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (ปี 2539-2544)

ประวัติการดูงาน/อบรม-ดูงานด้าน Child Protection ที่ประเทศอังกฤษ (เดือนกค.ปี2542)

-ดูงานด้านFamily programที่ประเทศออสเตรเลีย(เดือนกค.ปี 2543)

ประวัติผู้ประสานงานโครงการ

ชื่อ	นส.ฑัณฑิกา สวัสดิ์ภักดี
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็กและ ผู้ประสานงานโครงการ"ศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน"
ที่อยู่	มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก 185/16 ซ.วัดดีดวด ถ.จรัญสนิทวงศ์ 12 แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กทม. 10600
โทรศัพท์	02-4120738 , 02-4129834 , 089-1234196
โทรสาร	02-4129833
อีเมล์	sawadpakdee@hotmail.com
ขอบเขตการทำงาน	ประสานงานโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก และ โครงการ"ศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน"
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต(จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2548

ประวัติการทำงาน

-เจ้าหน้าที่โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2555-ปัจจุบัน)

เจ้าหน้าที่ประสานงานต่างประเทศมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2554-2555)

-ผู้ช่วยผู้ประสานงานโครงการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2550-2554)

-เจ้าหน้าที่ประสานงานป้องกันในครอบครัวมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2548-2550)

ประวัติการฝึกอบรม

Training : สิทธิเด็ก จัดโดย UNICEF (2006)

Regional Training : 9th COMMIT Regional Counter Trafficking Programme by UNIAP (2009)

ภาคผนวก 8

ภาพการดำเนินงาน

ประชุมนำเสนอผลการศึกษาแนวทางจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับ

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในการเดินทางสำหรับเด็กนักเรียน

จัดประชุมพัฒนาแผนการดำเนินงานในโรงเรียน

ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ครั้งที่ 1

สังเกตการณ์การเดินทางกลับบ้านของนักเรียน

จัดสัมมนาสรุปบทเรียนการดำเนินโครงการ

ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ครั้งที่ 2

การดำเนินงานของโรงเรียนสันป่าตอง(สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร)

การดำเนินงานของโรงเรียนวัดตโปทาราม

การดำเนินงานของโรงเรียนวัดบ่อแดง(จอกประชานุกูล)

การดำเนินงานของโรงเรียนบ้านคูขาด(สถิตย์อุปภัมภ์)